

**VASI BAU
BAPTISTA FA- ÉS ÉPÍTŐIPARI
SZAKKÉPZŐ ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készült: 2013. március 12-én
a 2001-es pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta: dr. Padányi Zsolt
igazgató

Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	2013. március 13.
Hatálybalépés időpontja	2013. szeptember 01.
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

TARTALOMJEGYZÉK

Köszöntő	1
PREAMBULUM	2
1. Az iskola bemutatkozik	4
2. Az iskola nevelési programja	6
2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	9
2.3. A tanulók egészségfejlesztésének programja	10
2.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	18
2.5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	22
2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	27
2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	33
2.8. A szülő, a tanuló és az iskolai pedagógus együttműködésének formái és továbbfejlesztésének lehetőségei	36
2.9. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai. A szóbeli felvételi vizsga	39
2.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	41
2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	42
3. Az iskola helyi tanterve	44
3.1. A választott kerettantervek	44
3.2. Óratervek. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások	45
3.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	53
3.4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége	53
3.5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	55
3.6. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai	55
3.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, formája	56
3.8. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje	57
3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	61
3.10. A magasabb évfolyamba lépés feltételei	64
3.11. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	64
3.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	65
3.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	67
3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	72
3.15. Az egészségnevelés és környezeti nevelési elvek	74
Legitimációs záradék	78

KÖSZÖNTŐ

Mindazokhoz,

akik iskolánk iránt érdeklődnek, a szakképző iskola tevékenységének részesei vagy segítői a jelenben és a jövőben.

Ön a Vasi Bau Fa- és Építőipari Szakképző Iskola (9700 Szombathely, Lovas u. 23.) Pedagógiai Programját tartja a kezében, amely meghatározza iskolánk pedagógiai és szakmai munkáját az elkövetkezendő években.

A program a törvényi előírások – különös tekintettel a többször módosított 1993. évi közoktatási és szakképzési, valamint a Nemzeti Alap Tanterv – figyelembe vételével készült, melynek legújabb felülvizsgálati, egyben módosítási kiegészítési szükségességét a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény írta elő. Felülvizsgálatával, új elemekkel történő kiegészítésével iskolánk a jogszabályban előírt kötelezettségének kívánt eleget tenni, és azt olyan pedagógiai dokumentumnak tekinti, amely tájékoztat az iskola céljairól, arról, hogy milyen tudású és végzettségű fiatalokat kívánunk útjukra bocsátani, a célok elérését elősegítő tevékenységről, annak kereteiről és feltételeiről, ily módon szól az iskolafenntartóhoz, a szülőkhöz, tanulókhöz, a tanári-oktatói karhoz, támogatókhoz.

Nem célunk a nevelő-oktató munka mindennapjai valamennyi részletének szabályozása, hisz ezt a szerepet az oktatási törvény, az iskola Szervezeti és Működési Szabályzata és a Házi rend betöltik.

A szép, de nehéz nevelő-oktató munkának hittel, hivatástudattal történő végzésének szándékával lépünk be naponta a tantermekbe, oktató-műhelyekbe azért, hogy közös munkánk minél eredményesebb legyen.

Hisszük és reméljük, hogy a magyar építőiparnak tisztességes, jó szakembereket képezünk, olyanokat, akik végzettségükkel és tudásukkal összhangban álló teljesítményt nyújtanak. És ez nem kevés!

PREAMBULUM

“...a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban:

Az ősi bibliai igazság – „*A bölcs tanítás az élet forrása.*” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszerepet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, ösztönökre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű és a roma tanulók felzárkóztatásáért, a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

Küldetésnyilatkozat

Küldetésünk a ránk bízott gyermek fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elmének kell a legjobb elmének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a gyermekek képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a gyermekeket Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A gyermek számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A gyermek ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a gyermekek intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.
- Felkészítés a szolgálatra

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számon kérhetőség következetes mintaképe legyen.

A bibliai értékek következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a számon kérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- Az pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, ill. ellenőrzi.
- A kormányval és a hatóságokkal egyenes és krisztusi kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési és stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.

- A szülői kapcsolatok terén őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

1. AZ ISKOLA BEMUTATKOZIK

A szombathelyi székhelyű Bau-Extra Oktatási és Szakképzési Kft., valamint a Vasi Szakmunkásképző és Oktatási Alapítvány (9700 Szombathely, Lovas u. 23.) 1990. óta tartanak fenn kapcsolatot olyan szombathelyi szakmunkásképző, szakképző iskolákkal, amelyek elsősorban az építőipar részére képeznek fiatal szakembereket. A Kft. a telephelyén a tanulók gyakorlati képzésének adott és ad helyet és biztosítja az ehhez szükséges szakembereket, az Alapítvány pedig a megyei szakképzést támogatja sajátos lehetőségeivel.

A 90-es évek harmadik harmadában tartós társadalmi jelenségként jelentkezett az építőiparban mutatkozó igényeket gyorsan követő képzési formák szükségességének felismerése; valamint az a tény, hogy az általános iskola nyolc osztályát befejező tanulók egy része nem tanul tovább a középiskola 9 – 10. évfolyamán, vagy ha megkezd is – tanulmányait megszakítja a 9. vagy 10. évfolyam egyikén. A megszakítás oka tanulónként változó, de összességében jellegük szerint lehet csoportosítani az okokat.

Tizenkét évvel ezzel még lehetett spontán módon magyarázni mindezeket, de ma már a tanulók személyiségéről, szociális körülményeiről végzett felmérések kiértékelése alapján elmondhatjuk, hogy:

- Az általános műveltség alapkövetelményeit képességeik alapján alig-alig teljesíteni tudók;
- A más szakiskolából vagy középiskolából kibukottak, eltanácsoltak;
- A tanulást, mint életkoruknak meghatározó „munkát” el nem fogadók, motiválatlanok, érdektelenek;
- Képességeiktől – elsősorban szorongalom, akarathiány miatt – elmaradók;
- Szűkebb környezetük spontán érdektelensége vagy törődéshiánya;
- Esetenként zavart, sérült személyiségük vagy másságuk miatt kerültek e tanulók körébe.

A szociális érzékenységből adódóan e tanulók iránti felelősséget átérezve a Kft vezetői és az Alapítvány kuratóriumának tagjai együtt döntöttek arról, hogy a Kft oktatási létesítményeit bázisnak tekintve 1999 őszétől a fentiek körébe tartozó – hátrányos vagy még inkább halmozottan hátrányos - tanulók számára 2 éves képzési időtartammal, csakis egy-egy szakmához kötődő általános és szakmai ismeretanyaggal, nagy óraszámú gyakorlattal képzést indítsanak négy szakmában. A jelentkezők száma igazolta az igény feltételeihez a jogosultságot, hisz az első, az 1999/2000. tanévre 67 fő iratkozott be.

Az elmúlt 13 tanév szinte mindegyike a „reformtörekvések”, a „korszerűsítések” jegyében hozott szerkezeti, vagy tartalmi változást képzésünkbe. Ennek állomásai:

- 2000. szeptembere: a 2+2 éves képzés beindítása felmenő rendszerben;
- 2006: a szakképzési évfolyamok számának növelésével áttérés a 2+3 éves képzésre;
- 2010: az OKJ újabb módosításával visszatérés a 2+2 éves képzésre;
- 2010: a közoktatási törvény módosítása lehetővé tette az un. „előrehozott”, 3 éves képzés indítását;
- 2013: a nemzeti köznevelési törvény szerinti 3 éves (duális?) képzés indítása.

A tartalmi változások mozgatórugói a szerkezeti változások voltak, hiszen a képzési idő, a szakképzési évfolyamok számának változásai a kerettantervek, és a központi programok képzési időhöz történő alkalmazását, módosítását igényelték. Jelentős tartalmi változást hozott a kompetencia-fejlesztő és moduláris oktatás 2008. szeptemberi bevezetése.

Az eddig leírtak jól érzékeltetik az iskola és az iskolafenntartó jövő szempontjából figyelmet érdemlő progresszív törekvését, azt, hogy szolgálni és követni kívánják azokat a kialakult helyzeteket, amelyek az építőipar jellegéből, de tulajdonképpen az egész szakképzést érintően a korszerűsítési törekvéseket, a változásokat követően jelennek meg.

Az iskola megőrizve és fejlesztve képzési színvonalát a jövőben is érvényesíteni szeretné szándékát: képzése kövesse a megyeszékhely és a megye építőiparában mutatkozó szakember-igények kielégítését.

A finanszírozási előírások változásai, a demográfia középfokot – ezen belül a szakiskolai képzést – érintő hatása, a képzési idő csökkenése miatt jelentkező tanulólétszám csökkenés okozta működtetési feszültségek kezelése érdekében iskolánk fenntartását a Vasi Szakmunkásképző és Oktatási Alapítványtól 2012. szeptember 01-jei hatállyal a Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy vette át.

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskola célkitűzése a sokoldalúan művelt és folyamatos önművelésre képes, az egyetemes emberi és különösen a nemzeti értékeket elismerő és magáénak valló és ezek szerint cselekvő, kulturált magatartású szakemberek kibocsátása, - akik nagy biztonsággal igazodnak el a munka világában, az életben.

2.1.1. Pedagógiai alapelveink:

Nevelő-oktató munkánk alapelveinek érvényesülése biztosítja azt az oktató légkört, amely nélkülözhetetlen a közös, eredményes munkában. Munkánkat hasssa át:

A **demokratizmus**, melynek értékrendjére építve olyan magatartás alapjait rakjuk le, illetve olyan magatartásra készítjük fel tanulóinkat, amelyben az egyén és köz érdekei egyaránt megfelelő szerephez jutnak;

Az **értékközvetítés**, mely révén a minden ember számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttatjuk el, amelyekre biztonságosan építheti ismereteit a későbbiekben valamennyi tanuló;

A **képességfejlesztés** a közoktatás általános modernizációs követelményei és a sajátos szakmai követelmények szerint differenciált követelménytámasztással;

A **gyermekközpontúság** az iskolai tevékenység egészében, ugyanakkor

A **teljesítményközpontúság** korunk társadalmi igénye alapján;

A **sikerorientáltság** a tehetség tudatos kibontakoztatásával, az eredményesség elismerésével;

A **nyitottság** a **másság** elismerésével más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésével, megbecsülésével, illetve a tágabb és szűkebb társadalmi-gazdasági környezethez, a munkaerőpiac új igényeihez való rugalmas alkalmazkodással;

Az **esélyegyenlőség** a szociális és szociokulturális hátrányban lévők támogatásával.

2.1.2. Az alapelvekből következő céljaink:

Nevelési célok:

- az egyetemes emberi értékek megbecsülése, egészséges nemzettudat és patriotizmus, kötődés a szűkebb környezet értékeihez,
- felelősség és kötelességtudat kialakítása embertársainkkal szemben, harmonikus kapcsolatra való törekvés,
- művészetek iránti befogadói magatartás,
- tolerancia más világnézetű, vallási meggyőződésű, fajú, etnikumú emberek irányában,

- természeti és gazdasági környezet értékeinek megbecsülése, környezetvédő magatartás kialakítása, az egészséges életmód kialakítása, a sportolás fontosságának tudatosítása,
- nyitottság a folyamatos önművelésre,
- az egyéni kezdeményezőkézség kialakítása, a szabad alkotókészség kifejlesztése, nemzetünk történelmének, kulturális értékeinknek, hagyományainak tisztelete,
- a szakmai képzés által preferált jellemvonások kialakítása.

Oktatási célok:

- az általános műveltségi szint megközelítése a NAT-nak a központi szakmai programoknak és a helyi követelményeknek megfelelően,
- az iskolai képzés profilja rugalmasan alkalmazkodjon a régió társadalmi, gazdasági igényeihez,
- naprakész, a piac mindenkori igényeinek megfelelő szakmai tudás adása,
- végzett tanulóink mindegyike törekedjen kihasználni az alapfokú számítógép-kezelői képesítés, illetőleg felhasználói tudás megszerzésének lehetőségét.

2.1.3. A kitűzött nevelési és oktatási célok teljesülése érdekében az alábbi feladatok megvalósítása szükséges

- biztosítanunk kell olyan iskolai légkört, ahol tanulóink jól érzik magukat, a tanárok szívesen tanítanak, ahol biztosított a tanuló testi, szellemi fejlődése,
- az iskola képzési profilját lehetőségeinken belül az aktuális igényekhez igazítjuk,
- biztosítjuk a tanulók felkészítését a szakmai vizsgára,
- biztosítjuk a mindennapi testmozgás, testedzés lehetőségét tanórai testnevelés vagy tanórán kívül szervezett tömegsport-foglalkozásokon, egyéb sportrendezvényeken, versenyeken, a kondicionáló terem használatával,
- a diákmozgalom szervezésében is lehetőséget adunk a szabadidő kulturált eltöltésére,
- biztosítjuk – a védőnői és iskolaorvosi hálózaton keresztül – a tanulók egészségi állapotának és rendszeres felülvizsgálatának lehetőségét,
- készek vagyunk a megkeresések fogadására, magunk is lépéseket teszünk annak érdekében, hogy kapcsolatainkat építsük,
- tehetséges tanulóink részére lehetőséget biztosítunk az SZKTV és egyéb tanulmányi versenyekre való felkészülésre,
- a gyengébb képességű vagy a hátrányos helyzetű tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat tartunk.

2.1.4. Az iskolában folyó oktató-nevelő munka, eszköz- és eljárás rendszere

Nevelési módszereink elválaszthatatlanok a nevelési céljainktól. Nevelési módszereinknek igazodni kell az előzőekben már leírt célokhoz.

- Igazodunk a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez;
- Igazodunk a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához;
- Igazodunk a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához;
- Másrészt, mivel nincs teljesen egyforma két szituáció, két egyforma tanuló, két egyforma pedagógus, a nevelési módszereket úgy igyekszünk megválasztani, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé. Az eddigiekből következik, hogy szinte minden nevelési szituációt más-más módszer-kombináció alkalmazásával kell megoldani.

2.1.5. Nevelő-oktató munkánk módszerei, eljárásai

A.) *A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei:*

a. meggyőzés	b. minta	c. példa
d. példakép	e. példakövetés	f. eszménykép
g. bírálat	h. önbírálat	i. beszélgetés
j. felvilágosítás	k. tudatosítás	l. előadás
m. vita	n. beszámoló	

B.) *A tevékenység megszervezésének módszerei:*

a. követelés	b. megbízás	c. ellenőrzés
d. értékelés	e. játékos módszerek	f. gyakorlás

C.) *A magatartásra ható módszerek:*

- a. ösztönző módszerek
 - ígéret – helyeslés – biztatás – elismerés – dicséret
- b. kényszerítő módszerek
 - felszólítás – követelés – parancs – büntetés
- c. gátlást kiváltó módszerek
 - felügyelet – ellenőrzés – figyelmeztetés – intés – fenyegetés – tilalom – áttétel – elmarasztalás

2.1.6. Nevelési eszközeink

- a. Nyelvi (verbális) eszközök
 - beszéd – beszélgetés
- b. Nem nyelvi (nem verbális) eszközök
 - arckifejezés – szemmozgás – tekintet – testközelség – térközszabályozás – testhelyzet, testtartás – mozdulatok – (gesztusok) – kulturális jelzések
- c. Szociális technikák
 - technikák az ön- és emberismeret fejlesztéshez:
 - fejlesztő interjú – fejlesztő beszélgetés

2.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy széleskörűen fejlessze a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével.

Feladatunk:

- a pedagógiai program alapelveihez, cél- és feladatrendszeréhez igazodó,
- a NAT-ban képviselt értékekre épülő,
- a helyi sajátosságokból adódó,
- a hagyományokat és (társadalmi, egyéni) szükségleteket figyelembe vevő feladatok meghatározása a személyiségfejlesztéssel kapcsolatosan.

Az iskolai nevelés feladatai az iskolai élet valamennyi megnyilvánulásában, az iskola szellemének minden készítésében, valamennyi tevékenységében érvényesítendőek.

Mégis előnyös lehet, ha a feladatokat a nevelés szokásos színtereire értelmezzük:

- tanórai nevelés
- tanórán kívüli nevelés
- iskolán kívüli nevelés

A személyiségfejlesztés feladatait az alábbi négy területre bontjuk:

- az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)
- egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- szakmai képzés (speciális kompetencia)

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
- az értelmi képességek, az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása,
- az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása,
- a környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
- az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatása. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása,
- a szülőhely és a haza múltjának, jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének fontossága,
- az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása az iskolai és a helyi közéletben való részvételre,
- a munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása,
- a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az

egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

2.3. A tanulók egészségfejlesztésének programja

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az iskolánkban eltöltött időben minden tanuló részesüljön teljes testi-lelki jóllétét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszeresen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Pedagógiai programunk minden fejezete – jellegétől függően – foglalkozik az egészségnevelési feladatokkal. Ennek a gyakorlatnak megfelelően az az álláspontunk, hogy bár az egészségnevelés speciális és markáns jegyekkel rendelkező szakterület, eredményessége csakis a tanítási-tanulási folyamatba való szerves beágyazódása alapján lehetséges. Ezért jelen pedagógiai program kiegészítésünkben csak azokkal az elvekkel, célokkal és teendőkkel foglalkozunk, amelyek a pedagógiai program egyéb részeiben nem szerepelnek.

Felfogásunk az egészségről

Az egészség nem egyenlő a betegség nélküli állapottal. Az egészség olyan testi-lelki állapot, amely a tanuló kiegyensúlyozott életvitelét, boldogságát és boldogulását segíti.

Felfogásunk az egészségnevelésről

Az egészségnevelésben a szervezett közoktatásnak meghatározó szerepe van.

Ezek közt kiemelkedő:

- a korszerű egészségfogalom elsajátíttatása a tanulóknak,
- pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakítása,
- az iskola környezeti adottságainak alakítása az egészséges, biztonságos tevékenység folytatása érdekében,
- a betegségek megelőzésén túl megtanítani a növendékeket az egészséges állapot örömteli megélésére, a harmonikus élet tiszteletére,
- a pedagógusi életvitel mintaszerepének biztosítása.

2.3.1. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok kiterjednek

- a) az egészséges táplálkozás,
- b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzésére,
- d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzésére,
- e) a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- f) a személyi higiéné területére.

A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a nevelési-oktatási intézményekben magvalósuló átfogó prevenciós programokba.

2.3.2. Segítő kapcsolatok szinterei és kapcsolódási pontok

Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatás és információ-átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

Szülői munkaközösség

A szülői munkaközösség az a jogosítványokkal felruházott szervezet, amely hidat jelent iskolánk és a tanulók szülei között. Az iskolai egészségfejlesztő program kialakításába be kell vonni a szülőket és szükséges megnyerni támogatásukat is. Ez a „szövetség” garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségükhöz képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

Iskolaorvos, védőnő

Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását (szűrés és ellátás) végző kijelölt fogorvosa, akik a jogszabályban foglalt feladatokat a fenntartóval és az Országos Egészségbiztosító Pénztárral kötött szerződés értelmében látják el. Az orvosi feladatokat a településeken a házi orvos, a védőnői feladatokat a körzet szerint illetékes védőnő látja el. Iskolánkban részfoglalkozású ifjúsági orvos, és ifjúsági védőnő közösen látja el az előírt feladatokat. Feladataik a következőképpen csoportosíthatók: (Ez a felsorolás minden tekintetben összhangban van az **egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 38.§. (1) és (2) bekezdésével.**

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi és intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak (szekunder prevenció).
- Adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése.
- Közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve.
- Felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban.

Bár a rendelet nem tér ki részletesen, de az iskolaorvos, és különösen a védőnő hagyományos feladatai közé tartozik az egészségnevelésben való részvétel. A tanulók és a pedagógusok ismereteinek bővítésén kívül az iskolai egészségügyi teamnek számos lehetősége van arra, hogy az iskola

egészségügyi munkafolyamatába illessze be az egészséges életmódra ösztönzést, nevelést.

Az iskolai egészségügyi ellátás különösen a következő területeken tud ismereteket nyújtani:

- Az életmód és betegségek összefüggései.
- Az iskola tanulóinak egészségi állapota.
- A serdülőkori változások ismerete, segítségnyújtás a serdülőkori érzelmi magatartás, életmód és szexuális problémák, valamint krízisek megoldásában.
- Környezet-egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdések.

Gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók, családsegítők

Gyermekvédelmi munkában, valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. A hivatalos, jogszabályokhoz kötött kapcsolatok részleteit a különböző dokumentumok rögzítik, de a kooperációnak ezen túlmutató szakmai szerepe van.

Az ÁNTSZ megyei intézeteinek egészségfejlesztési szakemberei és más egészségügyi intézmények, szervezetek

Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben a területileg illetékes kórházak és intézmények jelentik a segítő kapcsolatok színterét.

Az egészségügyi intézmények és az ÁNTSZ területileg illetékes intézete, azon belül is különösen az egészségfejlesztési munkatársa segítséget jelenthetnek az iskolai egészségnevelési munkában.

Rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásában, a tanári továbbképzéseken jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások tartásával tudnak segítséget nyújtani az iskolának.

2.3.3. Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s **konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.**

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága,

- az értékek ismerete,
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamata,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete,
- a tanulás és a tanulás technikája,
- az idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet kenetősége.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Csak néhány példa:

- Gondoskodunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről.
- Megfelelően tájékozódik az iskola a tanulók tanulást befolyásoló egészségi állapotáról, a részképesség zavarokról, megjelennek az ezzel kapcsolatos feladatok a pedagógiai programban, s más iskolai dokumentumokban, illetve a tényleges oktató-nevelő munkában.
- Az osztálytermek berendezése megfelel az egészségügyi szempontoknak. (Igazodik az asztalok, székek mérete az egyes gyerek testmagasságához. Megfelelő a világítás. Megfelelő a számítógépek elhelyezése) Figyelnek a pedagógusok a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakítása lehetővé teszi minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar...) figyelést és tanulást. Ügyelnek arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében.
- A napi munkarend, az órarend tervezésénél az iskola gondoskodik a mozgásigény kielégítéséről.

2.3.4 . Az egészségfejlesztés szinterei:

a) Tanórai keretben

- Valamennyi tantárgy tanításában-tanulásában biztosítani kell az egészségnevelési célok érvényesítésének lehetőségét. Közvetlenebbül és direktebbül az osztályfőnöki órákon, a biológia és természettudományi tárgyakban.
- Felhasználjuk a tanulók már meglévő ismereteit, bővítjük azokat.
- Osztályfőnöki órákon a képzés időtartama alatt 10 alkalommal egészségnevelési témát kell feldolgozni.
- A mindennapos testnevelés felmenő rendszerű bevezetése, a testmozgás biztosítása.
- A fokozottabb veszélyhelyzetet előidézhető tantárgyak (testnevelés, fizika, kémia, gyakorlati oktatás) tanítási feltételeire kiemelten gondolni kell. Az előírt éves, visszatérő, stb. balesetvédelmi oktatásokat a gyakorlati foglalkozások alkalmával meg kell tartani és dokumentálni kell.

b) *Tanórán kívüli keretben*

- Biztosítani kell a jogszabályokban előírt tanulói szűrővizsgálatok megtartását.
- Szorgalmazzuk osztályfőnökeinknek városkörnyéki kirándulások, túrák megszervezését.
- Lehetőséget biztosítunk tömegsport foglalkozásokra, tanórán kívüli testmozgásra.

Tanulóink körében egyre elterjedtebb az iskolai véradó napokon való részvétel. A tanévenként két alkalommal szervezett rendezvényen tanulóink 15-20 %-a vesz részt.

„Szombathely a Segítés Városa”. A városi közgyűlés határozatban elfogadott projektje keretében minden tanulókkal megismertetjük az újraélesztés gyakorlatát és az elsősegélynyújtás alapjait.

c) *Iskolán kívüli rendezvények*

- Kortárssegítő képzés.
- Látogatás a RÉV Szolgálat intézményében.
- A városi egészségnevelési hét keretében (május hónapban) különböző programok segítik tanulóink egészségnevelési ismereteinek bővítését.
- Kapcsolódás más szervezetek, intézmények programjaiba.

d) *Tájékoztató fórumok*

- Szülői értekezlet, fórum, tájékoztató. Lehet osztály vagy iskolaszintű. Ez utóbbi esetben színesíti a programot a külső előadó, pl. orvos, pszichológus, a rendőrség bűnmegelőzési osztályának szakembere, stb.
- Szakmai tanácskozások, tréningek.

2.3.5. Kiemelt területek

Az egészséges táplálkozás

Iskolánknak a megfelelő feltétek hiányában nincs lehetősége ebédlőben meleg étel fogyasztásának biztosítására tanulóink részére.

Iskolabüfé sem működik, az esetleges aznapi táplálkozási igények kielégítésére áruautomata működtetésére kötöttünk megállapodást. A jelenlegi választékkal kapcsolatban szemlélet – és ezzel együtt a választék váltását szeretnénk elérni, nagyobb választékot biztosítani a tápanyagban gazdag élelmiszereknek!

A módosításhoz – a jogszabálynak megfelelően – kikérjük az iskola-egészségügy (iskolaorvos, védőnő) véleményét.

A témában meghívott előadó tájékoztatójával és a tanulókkal folytatott beszélgetésekkel ismereteket közvetít az egészséges táplálkozással kapcsolatban. Felhívja a tanulók figyelmét az egészséges élelmiszerek választására, a helyes étkezési szokásokra, szó esik az elhízásról, a különböző fogyókúrák veszélyeiről.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése

A környezetből érkező ártalmas hatások és káros következményeinek csökkentése érdekében elő kell segíteni tanulóink környezethez történő alkalmazkodását, mely hozzájárul pszichés fejlődésük biztosításához és pozitív hatást gyakorol.

El kell érnünk, hogy az iskolai környezet mint élettér is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Ezt a célt is szolgálja a „zöldbe öltöztetett” parkosított iskolaudvar, a növényekkel, virágokkal díszített lépcsőház, ahol lehetőség nyílik a diákok számára az óráközi szünetekben a lazításra, feltöltődésre, a társas kapcsolatok kialakítására. A tantermek szakmai jellegű díszítésével oldjuk a sivárságot, egyhangúságot. Igyekszünk jó hangulatot teremteni, mely hozzájárul a lelki egyensúly megőrzéséhez.

A magatartási függőség, szenvedélybetegségek prevenciója

Célunk a szenvedélybetegségek megelőzése, tanulóink alkalmassá tétele az életesemények nyomán keletkező kihívásokkal való megküzdésben. A folyamat tehát olyan körülmények létrejöttét támogatja, melyek eredményeképpen a tanulók testi, lelki, fizikai jóléte fokozódik, számukra egy biztonságos, egészséges életvitel gyakorlása válik elvárhatóvá.

Iskolánk Házi rendje egyértelműen tiltja tanulóink részére a dohányzást, valamint az alkohol- és drogfogyasztást. Ezt a tilalmat erősíti meg és terjeszti ki az intézményen kívüli, tanulók részére szervezett rendezvényekre is az emberi erőforrások miniszterének 20/2012.(VIII.31.) EMMI számú rendelete.

A nemdohányzók védelméről, a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól szóló törvény felhatalmazásával készül iskolai szabályzat a dohányzás okozta egészségkárosodásra, a leszokást segítő programokra és nem utolsósorban a törvény betartására kívánja felhívni a diákok, a felnőtt dolgozók és a szülők figyelmét. Támogatjuk a nemdohányzó magatartást, elősegítjük a leszokást a már dohányzó tanulók körében. Ennek keretében:

- az iskola központi helyiségeiben kifüggesztjük a szabályzatot;
- szülői értekezleten tájékoztatjuk erről és az előírások megszegői ellen hozott intézkedésekről a szülőket;
- minden tanévben az iskolát kezdő évfolyam tanulóinak felvilágosító előadásokat szervezünk külső előadókkal, az iskolaorvos, és a védőnő felkérésével,
- szórólapokkal és plakátokkal is nyújtunk tájékoztatást, pályázunk leszoktató programokra,
- növeljük a kihelyezett piktogramok számát,
- óráközi szünetekben biztosítjuk a tanári jelenlétet tanulóink körében.

Mind a dohányzás, az alkohol- és drogfogyasztás, mind az egészségfejlesztéssel, az egészséges életmóddal kapcsolatos témakörökben vetítettképes osztályfőnöki órákon hívjuk fel tanulóink figyelmét az egészséges életmód betartására.

Bekapcsolódunk a RÉV Szenvedélybeteg Szolgálat által szervezett információ nyújtó programba, melynek keretében önismereti játékkal és felvilágosító előadással informálják a tanulókat a dohányzás, az alkohol, illetve drogfogyasztás egészségkárosító hatásáról, negatív szociális következményeiről.

Bántalmazás és agresszió megelőzése, konfliktuskezelés

A különböző konfliktusok egész életünket végig kísérik. A tanuló számára elsődleges konfliktusforrás lehet az iskola, a család, a környezet (baráti társaság).

A harmóniára, az egyensúlyi állapotra való törekvés, a feszültségek megszűnésének szükséglete váltja ki azt az erőfeszítést az egyénből, csoportból, társadalomból, amely biztosítja a továbblépés dinamikáját. Ám a konfliktusok egy része elkerülhetetlen. A pedagógiai gyakorlatban előforduló konfliktusoknak az elmúlt években nem csak a száma nőtt meg, hanem tartalmuk lett lényegesen változatosabb.

Céljaink, feladataink:

- a konfliktushelyzeteket meglátni és kihasználni az ezekben rejlő nevelési lehetőségeket,
- diákjainkat felkészíteni a saját problémáik, kudarcaik, konfliktusaik feldolgozására,
- a tanulók ismerjék meg a konfliktuskezelő stratégiákat,
- tréningeket tartunk, ahol a konfliktuskezeléssel, stressz kezeléssel foglalkozunk, illetve a kapcsolódó tantárgyak keretein belül kívánunk foglalkozni a témával.

Amennyiben a tanulók körében bántalmazást vagy egyéb deviáns viselkedésformákat észlelünk, az adott osztályban, az ott tanítók bevonásával az okok feltárására, a lehetséges elfogadott megoldásokra esetmegbeszélést hívunk össze.

A viselkedési problémák ismétlődése esetén iskolapszichológus, a gyermekjóléti szolgálat, a családsegítők, a nevelési tanácsadó segítségét kell kérni.

Baleset megelőzés

A biztonságos és kulturált közlekedés elsajátítása a 18. év alatti tanulók szempontjából jelentős. A bejáró tanulók különféle közlekedési eszközökön (autóbusz, vonat) utaznak. A közlekedési balesetek megelőzése érdekében fontos, hogy a diákok pontosan ismerjék és alkalmazzák a közlekedés alapvető szabályait, melynek elsajátításához kíván iskolánk segítséget nyújtani az iskola tanulóinak.

Konkrét cél, hogy a diákok megismerjék a közlekedés veszélyforrásait és azokat a mindennapok közlekedésében automatikusan felismerjék és lehetőség szerint elhárítsák.

Kirándulások alkalmával különösen nagy figyelmet kell fordítani a csoportos közlekedés írott és íratlan szabályainak betartására, az egymásra való törődésre, a másik figyelmeztetésére és a segítségnyújtásra.

Kiemelten fontos a közlekedési szabályok és a szabálysértések ismerete abban a korban, amikor a tanulók motor, illetve gépjárművezetői tanfolyamokra kívánnak jelentkezni. Teljes mértékben tisztában kell lenniük a rájuk vonatkozó jogi normákkal és kötelezettségekkel. Tisztában kell lenniük azzal, hogy a közlekedésben felelősség terheli őket, mind saját, mind mások biztonságáért.

Mindennapos iskolai testedzés megvalósítása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi törvény elfogadása megteremtette a mindennapi testmozgás jogszabályi feltételét felmenő rendszerben mindazon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás programjának célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel. Tapasztalhatjuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

A 2012/2013. tanévben az induló 9. évfolyamon a kéthetes, 10 napos ciklusban 6 napot töltenek az iskolában elméleti oktatással tanulóink. Ezen a hat napon a mindennapos testmozgást részükre a következő foglalkozások keretében oldjuk meg:

- 3 napon napi 2-2 óra kötelező órarendbe iktatott, óratervi testnevelési óra,
- 3 napon napi 1-1 óra tanórán kívüli tömegsport-foglalkozás.

Fenti törvény iskolai sportkör működését nem teszi kötelezővé. Iskolán kívüli egyesületi tagsággal rendelkező (igazolt) versenyszerű sporttevékenységet, szervezett, rendszeres edzőmunkát folytató tanuló igazolás birtokában mentesülhet a tömegsport órákon való részvétel alól.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- Minden tanuló minden nap részt vesz a testmozgás-programban.
- Minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon történjen meg keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése.

- Minden testnevelési órán legyen gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző-torna.
- Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a programban.
- A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is tanítson meg (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében).
- A testmozgás-program játékokat is tartalmazzon.

2.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A pedagógiai tevékenység alapvető kerete, színtere a közösség. Minden ember külön egyéniség. Közösségi emberré csak közösségben válhat valaki.

Mivel a közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. Maga a közösség a fejlődés kereteit biztosítja, miközben tagja önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese.

Pedagógiai meggyőződésünk, hogy nevelő közösségünk a legegységesebb emberi, kulturális, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amellett, hogy messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjának egyéni sajátosságait. Célunk, hogy a közösség, mint tevékenységi keret, segítse az egyén fejlődését, képességeinek kibontását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeinek maximumára jussanak el.

Színterei:

- a nevelőtestület
- a tanulóközösség

2.4.1. A nevelőtestület

Az eredményes iskolai munka hatótényezője és kulcsszereplője az empátiával rendelkező pedagógus, aki jó kapcsolatot tart kollégáival, tanítványaival. Pozitívan értékeli és képes feltétel nélküli elfogadásra. Alapvető fontosságú, hogy a helyi társadalom iskolánk pedagógusközösségét olyan emberi erőforrásként kezelje, amely önmaga lehetőségeit, értékeit, szemléletét megsokszorozza.

Célunk:

- a tanári együttműködés támogatása,
- az elmúlt években kialakult jó tantestületi légkör megőrzése,
- a jelenlegi kollégák megtartása,
- vezetésfejlesztés, szervezetfejlesztés,

- oktató-nevelő munkával kapcsolatos munkatervi feladataink megvalósítása

Iskolánkban az alacsony pedagóguslétszám miatt munkaközösség nem működik. Valamennyi pedagógus viszont egyénileg arra törekszik, hogy a diákokat felkészítse az aktuális feladatok megértésére, a saját véleményük formálására, versenyeken való szereplésre.

Az iskolai közösséget mozgató, irányító attitűdöknek, értékeknek, normáknak a rendszere adja meg **iskolánk arculatát**, amelyben a közismereti tantárgyat tanítók, szakmai tárgyakat oktatók, szakmai gyakorlatot vezetőik és az iskolában foglalkoztatott óraadók szorosan együttműködnek.

2.4.2. A tanulóközösség

A tanulók közösségében a közösség által történő nevelés megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

Alapelvek:

- közös programok, tevékenységek szervezése
- az együttélés szabályainak ismerete, kialakítása
- a tanórák, legfőképpen az osztályfőnöki órák adta lehetőségek kihasználása

A közös feladatok, a tanulás, az együttes munka az alapja az optimális erkölcsi érzelmek, értékek kialakulásának. Ezek közül a legfontosabbak: kötelesség, jog, felelősség, segítőkészség, barátság, őszinteség, hozzátartozik még a családi közösség, a jövőbeni célok.

Az iskolai szabályzatok betartása is a helyes magatartásra, viselkedésre ösztönzi a tanulókat, de mindemellett megőrizhetik egyéniségüket, szuverenitásukat.

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanórák,
- tanórán kívüli, felnőttek által szervezett iskolai foglalkozások (kirándulások),
- diákok által szervezett tanórán kívüli iskolai foglalkozások (diák-önkormányzati munka),
- szabadidős tevékenység.

a) A tanórán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, mely közösséget a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend és a tudat kell, hogy összetartsa.

Az osztályközösség egyrészt a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és

munkaközössége, másrészt pedig valójában a tanulók spontán, véletlenszerű gyülekezete. Legfontosabb célunk ebből a nem nevelési szempontból összetömörült csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes:

- a közös cél érdekében tevékenykedni,
- a közös értékrend elfogadására,
- az iskolaszervezet keretein (tanórán) belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Tantestületünk tudja, hogy ennek a célnak a megvalósításához több esztendő kitartó, állhatatos és türelmes munkájára van szükség. Ennek érdekében az alábbi feladatok megvalósítására törekszünk:

- a tanulás támogatása: kölcsönös segítségnyújtás, közösségi ellenőrzés, tanulmányi- és munkaerőcsere erősítése,
- a tanulók kezdeményezéseinek segítése,
- a közvetlen tapasztalatszerzés segítése,
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával: bírálat, önbírálat segítségével) önállóságának, öntevékenységének, öngazdálkodó képességének fejlesztése,
- a folyamatosság biztosítása, a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon a már elért eredményekre való építés,
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoport munka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

b) A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások már kötetlenebb tevékenységi formák, így a közösen átélt kirándulások, együttlétek érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló lehetőségei.

Feladatunk, hogy:

- neveljük a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt tevékenységekkel, pedagógiai irányítással biztosítsuk, hogy a különböző tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- ismertessük meg a tanulókkal a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek,

- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

c) A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai:

A diákönkormányzatok a tanulók önirányító, önszervező közössége, melynek keretében a tanulók a pedagógus segítővel együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, melyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására és határozathozatalra.

Feladatunk:

- Olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, azokkal összhangban vannak.
- A kialakított, meglévő, vagy hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése.
- A régi tevékenységek mellett új hagyományok teremtése.
- Olyan tevékenységek szervezése, amelyek értékes, esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban, és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség.
- A közösség iránti felelősségérzet (felelősségtudat) kialakítása, fejlesztése.
- A közösség érdekeit szolgáló, cselekvésre készítő tevékenység szervezése.

d) A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

Programunk szerint a szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz, és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is.

A szabadidős tevékenységet mindig élményre építjük.

Konkrét feladataink:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel,
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket,
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése,

- a csoportokban végzett közös munka során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és foglalkozásvezető elfogadása, az együttműködés megalapozása, fejlesztése,
- a tevékenységformákat hassa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés,
- az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségszintűvé alakítása mellett az életkor és réteg-specifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiséghez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód,
- a tevékenységformák kialakításában törekszünk arra, hogy a résztvevők adottságaira építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön.

2.5 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

2.5.1 A pedagógusok feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése. Iskolánkban helyi intézményi feladatok megegyeznek a köznevelési törvény által meghatározott pedagógus-kötelezettségekkel.

A neveléssel, oktatással kapcsolatos feladatai:

- a) Nevelő és oktató munkája során gondoskodik a tanuló személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a tanuló egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét.
- b) A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse.
- c) Segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat.
- d) Előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartására.
- e) Egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a tanulókat.
- f) A szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt

- problémákról, az iskola döntéseiről, a tanuló tanulmányait érintő lehetőségekről.
- g) A tanuló testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával.
 - h) Fő feladatát – az oktatást a végrehajtási rendeletben meghatározott kötelező óraszám figyelembevételével a tantárgyfelosztásban és az órarendben meghatározott beosztás szerint lássa el, óráját tanítással, oktatással, illetőleg a tanulókkal való közvetlen, nevelési foglalkozással töltse el.
 - i) Az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen tanmenetben megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét.
 - j) A kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját. Az írásbeli dolgozatokat, feladatlapokat legkésőbb a következő oktatási ciklusban javítsa és javíttassa ki. A félévi és év végi osztályzatokat kellő számú, időben arányos elosztású (havi), különböző ellenőrzési módszerek alkalmazásán alapuló érdemjeggyel az osztályozásra vonatkozó általános pedagógiai követelmények figyelembe vételével állapítsa meg.
 - k) Lássa el a nevelő-oktató munkával szoros kapcsolatban lévő feladatokat: a foglalkozás előkészítése, írásbeli dolgozatok, feladatlapok, munkafüzetek javítása, ellenőrzése, szemléltető- és munkaeszközök, AV-anyagok tanításra való előkészítése, stb.
 - l) A tanulók magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi munkájáról és neveltségi állapotáról folyamatosan tájékoztassa az osztályfőnököt.
 - m) A pedagógiai programban, az SZMSZ-ben és az intézményvezetés által előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse.
 - n) Pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
 - o) Részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
 - p) Határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket.
 - q) Hivatásához méltó magatartást tanúsítson.
 - r) A gyermek tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A munkarend megtartásával összefüggő feladatok:

- a) Iskolai munkájának megkezdése előtt 10 perccel korábban köteles megjelenni a munkahelyén.
- b) Köteles megjelenni és részt venni (különösen ha osztályfőnök is) a tanulók mozgósításán, felügyeletét ellátni az iskolai ünnepélyeken és az iskolai munkatervben rögzített, az egész iskolát vagy meghatározott

- csoportjait érintő rendezvényeken (tanévnyitó, záró, évfordulók, ünnepek, szalagavató, ballagás, stb).
- c) Beosztás szerint ellátja az ügyeletesi szolgálatot, helyettesítéseket, felügyeleket, tanulókíséreteket.
 - d) Munkája során köteles ügyelni környezetére (tanterem, folyosó, mellékhelyiségek, udvar) rendjére, tisztaságára, a tulajdonvédelemre.
 - e) Előrelátható hiányzás esetén gondoskodik (az igazgató tájékoztatásával!) tanítási órái, foglalkozásai, esetleges ügyeleteinek helyettesítéséről.

Munkaköréhez kapcsolódó egyéb feladatai

- a) Végzi szaktárgya eszközkészleteinek tervezett fejlesztését, javítását.
- b) Ellátja a pedagógus munkakörrel járó adminisztrációs feladatokat (naplóvezetés, kimutatások, statisztikák, stb).
- c) A munkaterv vagy az igazgató beosztása szerint végzi a felzárkóztató, korrepetálási, tehetséggondozó feladatokat.
- d) Részt vesz a nevelőtestület munkájában, azt arányos, egyéni feladatok megoldásával segíti.
- e) Megválasztása esetén beszámolási kötelezettséggel képviseli a nevelőtestületet.
- f) Szaktárgyával kapcsolatban fogadóórákon és szülői értekezleteken információt ad a szülőknek. A tanulókkal kapcsolatos tapasztalatairól tájékoztatja az osztályfőnököket, rendkívüli esetekben az igazgatót is.
- g) A vizsgaszabályzat előírásainak megfelelően végzi a tantárgyi és záróvizsgával kapcsolatos feladatokat.
- h) Köteles az iskola munkavédelmi és tűzvédelmi szabályzata előírásait betartani és betartatni.
- i) A közhasznú munkák végzésében a tanulókkal együtt részt vesz.
- j) Segíti a diákmozgalmi tevékenységet, a diákönkormányzat fejlődését. A szülők közösségével és a családdal együttműködik.
- k) Tanítás nélküli munkanapokon az igazgató rendelkezése szerint végzi munkáját.
- l) Az igazgató megbízása alapján köteles mindazon iskolai feladatokat ellátni, amelyek nem haladják meg a hatályos jogszabályi kereteket.

A pedagógus hivatásból fakadó etikai kötelezettségek (mint feladatok):

- a) Köteles a szolgálati titoktartás követelményeinek eleget tenni, az oktatásügyről, s főként iskolájáról, annak nevelőtestületéről csak olyan véleményének adjon hangot, amellyel ezek fejlődését elősegítheti. Munkatársaival kapcsolatban pozitív álláspontot képviseljen. (jót – vagy semmit!)
- b) A tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tartsa tiszteletben.
- c) Követelje meg önmagától, munkatársaitól, tanulóitól a fegyelmezett, következetes munkát és magatartást.
- d) Az iskola valamennyi dolgozójának példamutatóan kell élnie, tevékenykednie.

- e) Pedagógus társaival, a szülőkkel és a tanulókkal való kapcsolattartás során érvényesüljenek a kulturált, pedagógusi hivatást tükröző érintkezési szabályok.
- f) Kötelessége, hogy a tanulók, a szülők kérdésére, felvetésére, javaslataira legjobb tudása, pedagógiai elhivatottsága alapján tárgyszerű, eligazító választ adjon.

2.5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma

Az iskolába lépő fiatalok közösségébe való beilleszkedése az osztályfőnöki munka legfontosabb területe.

CÉL

Az osztályfőnöki óra funkciói:

- a tanulók segítése önismeretük fejlesztésében, az önnevelés iránti igényük felkeltésében, személyiségük stabilizálásában, életpályájukra való felkészítésükben,
- a szociális képességek (a kapcsolatteremtés, a kommunikáció, az empátia, a tolerancia, a kooperáció, a konfliktuskezelés stb. képességeinek) fejlesztése főként az osztályban megélt saját élmények bázisán,
- szerepvállalás a tanulók iskolában és iskolán kívül szerzett élményeinek feldolgozásában, az ellentmondásos valóságban történő eligazodás segítségével, a felelős állampolgárrá nevelésben.

TARTALOM

Az osztályfőnöki óra a pedagógus és osztálya együttlétének óraterveben kodifikált intézményes kerete, amelynek jellege alapvetően különbözik a többi tanítási órától.

Ez az órátípus a későbbiekben körvonalazott funkcióit csak abban az esetben töltheti be, ha egy – gazdag extracurriculumokkal telített – nevelési folyamat szerves részévé válik.

A tanterv – az osztályfőnöki óra sajátos jellegéből adódóan – nem tartalmazhat követelményeket, hiszen ez a foglalkozási forma nem alkalmazható számonkérésre, a követelményteljesítés iskolai ceremónia szerinti értékelésére.

Az osztályfőnöki óra tantervében szereplő tartalmak nem válhatnak ki más tantárgyakból elemeket, nem mentesíthetnek tantárgyakat, nem alkalmazhatók hagyományos ismeretközvetítésre. Az osztályfőnök lehetősége ezúttal abban áll, hogy építve a tanítási órán elsajátítottakra, elmélyítse, aktualizálja, értékmozzanatokkal ruházza fel a meglévő tudásokat.

2.5.3. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök a nevelés „mindenese” - már évtizedek óta „frontembere” - aki közvetlenül érez meg diákjai s ő szülei révén minden, az iskola belső életét befolyásoló változást. Ezért, mint cseppben a tenger, az ő szereprendszerének változásaiban az iskolai nevelés számos döntő problémája megjelenik.

Osztályán belül három csoport munkáját fogja össze. Irányítja, koordinálja, neveli, szervezi

- az osztály tanulóinak közösségét,
- az osztályban tanító tanárok közösségét,
- az osztályban járó tanulók szüleinek, gondviselőinek közösségét.

A törvényeknek, rendeleteknek, tanügyi feladatoknak, a NAT-nak és az iskola nevelési programjának megfelelően dolgozik, végzi felelősségteljes feladatát.

Mindezek ismeretében az osztályfőnök vezető; a vezetésének hatalma van, a hatalom pedig hatni tudást jelent. Hatni pedig az tud, akinek tekintélye van, akit elismernek a tanulók, szülők, kollégák egyaránt. A tekintély jelenthet egyben

- szakértelmet,
- hozzáértést,
- átlag feletti egyéni képességeket,
- kulturáltságot,
- műveltséget,
- intelligenciát,
- emberismeretet.
-

Feladatai:

- (1) Az osztályfőnök feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, megismerje tanítványai személyiségét.
- (2) A tanév elején az intézmény éves munkatervében meghatározott határidőre elkészíti tanmenetét, és saját eszközeivel biztosítja a nevelőmunka tervszerűségét.
- (3) Az osztály közösségi életének kialakításában és fejlesztésében együttműködik az osztály-diákbizottsággal, a diákönkormányzattal és a diákönkormányzatot segítő tanárral.
- (4) Látogatja osztálya tanítási óráit, gyakorlati foglalkozásait, a kollégiumban lakó tanulóit. Kapcsolatot tart az osztályban tanító tanárokkal, szakokkal. Koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok nevelőmunkáját.
- (5) Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Törekszik az indokolatlan mulasztások és késések megelőzésére, csökkentésére, a mulasztások esetén intézkedéseket tesz.
- (6) Végzi a munkanaplók ellenőrzését.
- (7) Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, valamint az állami gondozott tanulók segítésére. Ebben a munkában együttműködik az ifjúságvédelmi felelőssel.
- (8) Megfelelő és rendszeres kapcsolatot alakít ki a tanulók szüleivel, eleget tesz a jogszabályokban és a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott ellenőrzési és értesítési kötelezettségeknek (érdemjegyek, hiányzások, meghívók, dicséret, büntetés, stb.).
- (9) Megállapítja a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatát az osztályban tanító tanárok és szakoktatók véleményének meghallgatása után.
- (10) Segítséget nyújt tanítványainak a választott pályára való felkészülésben, illetve a továbbtanulásban. Megadja a szükséges információkat ahhoz, hogy a végzett tanulók jobban eligazodjanak, érvényesüljenek a munkaerőpiacon.

- 11) Szülői értekezleteken beszámol az osztály neveltségi szintjéről, tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad.
- 12) A kitűzött határidőre elvégzi az osztályával kapcsolatos osztályfőnöki adminisztrációs, ügyviteli teendőket (napló, anyakönyv, bizonyítvány, statisztika, stb.).
- 13) Figyelemmel kíséri osztálya tanulóinak tanórán és iskolán kívüli elfoglaltságait. Szükség esetén a szülővel egyetértésben az engedélyek visszavonását kezdeményezi.
- 14) Tanévkezdéskor ismerteti a tanulókkal az iskola házirendjét, a tűzvédelmi utasítás, a Szervezeti és Működési Szabályzat és a Munkavédelmi Szabályzat tanulókra vonatkozó előírásait. Gondot fordít ezek betartatására.

Az osztályfőnököt a következő **jogok** illetik meg:

- Osztályára, valamint egyes tanulóira vonatkozó intézkedéseket csak az osztályfőnök tudtával, véleményének figyelembe vételével lehet megtenni.
- Az SZMSZ-ben foglaltak figyelembe vételével tanulóit jutalmazhatja vagy büntetheti.
- A szülő kérésére indokolt esetben egy-egy, a tanévben összesen három elméleti tanítási napon való távolmaradást engedélyezhet tanulóinak.
- Szükség esetén az osztályban tanító pedagógusokat tanácskozássra hívhatja össze.

2.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

2.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozás címszó alatt az adottság, az érdeklődés és a teljesítmény kategóriák szerint sajátos jellemzőkkel rendelkező tanulók foglakozását értjük. Fázisai: felmérés, felismerés, lehetőségek számbavétele, eredmények értékelése. Tanítványaink között mindig lehetnek olyanok, akik valamilyen területen tehetségesnek mondhatók, akik többet tudnak teljesíteni társaiknál. A tehetség, a képesség kibontakozása érdekében tanulóinkat egyéni bánásmódban részesítjük. Nevelőink azon igyekeznek, hogy a diák képességeinek megfelelően a legjobb teljesítményt nyújtsa.

E körben kínáljuk:

- kötött vagy kötetlen tárgyú konzultációt iskolánk vagy más külső intézmény, szervezet szakemberével;
- szakirodalom ajánlását, a feldolgozás segítését, irányadást;
- felkészítést tanulmányi vagy egyéb és sportversenyekre;
- kulturális rendezvények;
- tanítási időben szervezett ünnepélyek;
- tanulmányi kirándulások, szakmai kiállítások látogatása;
- öntevékeny könyvtárhasználat;
- igény szerint szakkörök, diákkörök, speciális tanfolyamok, felkészítők szervezése

A tanítási idő terhére az osztályfőnökök kirándulást szervezhetnek tanulóink részére, melyre az iskola egy tanítási napot engedélyez.

A szaktanárok tanulmányi kirándulást, szakmai kiállítások, egyedi, a tananyag feldolgozásához kapcsolható építkezések, technológiai folyamatok látogatását szervezhetik szakmai tapasztalatok gyűjtésére, az elméleti tudás elmélyítésére elsősorban saját tantárgyuk órái terhére.

Az osztály-, illetve tanulmányi kirándulás előkészítése során ismertetni kell a tanulókkal a kirándulás, a látogatás célját. Költségeit a tanuló (szülő, gondviselő) viseli. A tanuló részére túlzott költséggel járó kirándulás szervezését kerülni kell.

A tehetséggondozás egyik kiemelt formája a tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítése. E téren elsődlegesen a „Szakma Kiváló Tanulója” verseny jöhet szóba, de egyéb meghirdetett tanulmányi, kulturális vagy sport versenyre való felkészítés fordul elő. A résztvevő tanulókat a felkészítő szaktanárok választják ki a tanulók tanulmányi eredménye vagy képességei alapján. A szakkörök és diákkörök indítása a tanulók igényeire igazodik. Optimális számú érdeklődő és jelentkező esetén történik a szervezés.

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében a tanulók és a pedagógusok rendelkezésére áll. Használati rendjéről szabályzat intézkedik.

2.6.2. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskola ifjúságvédelmi munkáját a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős az osztályfőnökkel koordinálva végzi.

A tevékenység alapvetően probléma-megelőző, preventív jellegű. Megköveteli a fiatalok jogainak és kötelességeinek a törvényben – kitüntetően a Gyermek – és Ifjúságvédelmi valamint a Nemzeti köznevelési törvényben – foglaltak betartását, kiemelten és elsődlegesen a tanulók érdekeinek figyelembe vételét.

Nem áll módunkban a családok helyzetén változtatni, sem pedig konkrét problémakezelő tevékenységet kifejteni, ugyanakkor feladatunk fontos részét képezi a teljesítményzavar, viselkedészavar, kapcsolatzavar felismerése, ilyen esetekben az okok lehetséges kivizsgálása és a megoldási lehetőségek keresése.

A nevelőtestület minden tagjának, az osztályfőnöknek, az ifjúságvédelmi felelősnek a feladata, hogy a gyermek- és ifjúságvédelemmel egymást karöltve folyamatosan foglalkozzon.

Minden nevelőnek feladata, hogy segítséget nyújtson a tanítványainak ahhoz, hogy:

- tudatosuljon bennük az egészséges életvitel fontossága,
- kifejlődjön az önértékelés és önfejlesztés képessége,
- mindenkiben fejlődjön a konfliktustűrő és kezelő képesség.

E szerteágazó tevékenységhez módszerek lehetnek a következők:

- tájékoztatás (ismeretterjesztés, kapcsolattartás az egészségügyi intézményekkel, családdal, rendőrséggel),
- egyéni foglalkozás (elbeszélgetések),
- szakemberhez irányítás (nevelési tanácsadó, családsegítő központ, pszichológus).

Meg kell találni a módját:

- hogyan tudjuk teljesebbé tenni a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók felkutatását, megismerését és nyilvántartást;
- milyen módon tudunk védelmet nyújtani a negatív hatásokkal szemben, hogyan lehet óvni a tanulót a sorozatos kudarcoktól, a káros szenvedélyektől, az egyéni megrázkódtatásoktól;
- milyen módon tudjuk felkészíteni a tanulókat arra, hogy ne legyenek saját életük vesztesei;
- hogyan lehet megteremteni a kulturális hátrányokkal és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztésének különös területeit (felzárkóztató foglalkozások, szakkönyvellátás);
- szélesíteni kell ezen foglalkozások anyagi lehetőségeit is;
- hogy a magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulókkal való tanári foglalkozás valódi megoldási technikák mentés történjen, segítsen a zavarok okainak feltárásában és adjon segítséget a problémák megoldásához.

A Gyermek- és Ifjúságvédelmi felelős feladatkörében információkat gyűjt a veszélyeztetettségről, nyilvántartást vezet a veszélyeztetett tanulókról, statisztikákat, véleményeket készít, problémakezelő megoldásokat kezdeményez, nevelési segítséget, tanácsot ad, együttműködik a szülőkkel, segélykérelmet kezdeményez, a gyámhatóság megkeresésével hozzájárul a probléma megoldásához.

Feladatai:

- a veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök segítségével;
- a „problémás” tanulók kiszűrése az osztályfőnökök, szaktanárok segítségével és megfelelő segítség keresése;
- szükség esetén a szülő meggyőzése külső segítség igénybevételére a tanuló érdekében (nevelési tanácsadó, pályaválasztási tanácsadó, pszichológus stb.);
- az osztályfőnökök kérésére osztályfőnöki órákon a szakszolgálatok előadásainak szervezése;
- az iskola tanulói részére a mentálhigiénés továbbképzések megszervezése, ha szükséges külső előadók felkérésével;
- a rászoruló tanulók sorsának figyelemmel kísérése (elsősorban többgyermekes családok, elvált szülők gyermeke, árva gyerekek, állami gondozottak), segítése a szociális segélyek igénylésében, továbbtanulásuk támogatása;

- a veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése és az adott esetben javaslattevés a változásra.

2.6.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre, amelyek magatartászavarként is megjelennek, messzire ható következményekkel járnak a tanuló beilleszkedésére és lélektani fejlődésére. A kritikus életkori szakaszok egyike a 14-18. életév, a középiskolába lépés időpontja, illetve a középiskolás évek. A serdülőkor sokféle lelki zűrzavarát gyakran kísérik hangulatingadozások, „világfájdalmas”, depressziós epizódok, dühkitörések, az önértékelés, az identitás zavarai. Súlyosabb esetben azonban zavar keletkezik az interperszonális kapcsolatokban, az iskolai teljesítményben, és destruktív magatartásformák, deviáns folyamatok alakulhatnak ki. E nehézségek peremhelyzetet, szociális visszavonultságot, vagy túlzott izgatottságot, agresszivitást, beilleszkedési zavart válthatnak ki.

A tanulási nehézségek leküzdése segít a magatartási problémák megoldásában is. Munkánk eredményességéhez elengedhetetlennek tartjuk a szülőkkel való kapcsolattartást.

- A szaktanári munkában kiemelt figyelmet fordítunk a tanulási képességek kibontakoztatására és a tanulói aktivitás fejlesztésre. A pedagógiai alapelvünkkel összhangban sikerélmény biztosítására törekszünk.
- Osztályfőnöki órákon a tanulási, magatartási problémák kezelésében igyekszünk mélyebbre tekinteni, a miérteket megkeresni a tanulók negatív viselkedésében.
- Folyamatosan lehetőséget teremtünk rendőrségi, egészségügyi témák, munkaügyi kérdések feldolgozására.
- A tanórákon fejlesztjük a tanulók önfegyelmét, logikus, könnyen érthető szabályok felállításával és következetes betartásával.
- Segítjük, hogy egy egészséges önbizalom alakuljon ki benne (dicséret, a próbálkozások elismerése).
- Támogató, kölcsönös bizalmat nyújtó, segítő, együttműködő légkört alakítunk ki a tanítási órákon.
- Folyamatos, mindig célszerűen ösztönző és előremutató értékelést alkalmazunk.
- Az otthoni ingerszegény környezetet ellensúlyozzuk egy ingergazdag iskolai környezettel.

2.6.4 Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások

Nem számolhatunk azzal, hogy beiskolázásunk eredményeként csak jó képességű, magas szintű előképzettséggel rendelkező tanulók érkeznek hozzánk. Az előképzettségben meglévő eltérések, valamint a tanulási és a képességbeli különbségek feltárása, ezen belül a segítségre szoruló felderítése az alapja annak a munkának, amit a tanulóink segítése érdekében végeznünk kell.

Ebben a munkában 3 fázist különböztetünk meg:

- az induló helyzet felmérését,
- a felzárkóztató foglalkozások szervezését,
- a szinten maradás segítését.

A felméréseket követően a tanulási nehézségekkel küzdő, a hiányos ismeretekkel érkező, a tanulásban lemaradó diákoknak a szaktanárok, illetve az osztályfőnökök az igények, illetve anyagi lehetőségek ismeretében elkészítik a szintre hozó foglalkozások tematikus időtervét. Ezek a foglalkozások fontos szerepet játszanak az elbizonytalanodott tanulók problémáinak leküzdésében, önbizalmuk megerősítésében és a közösségbe való beilleszkedésükben. Részükre felkínáljuk a kötetlen konzultációt, az esetmegbeszéléseket. Segítséget nyújtunk ahhoz, hogy a Nevelési Tanácsadó vagy a Családsegítő szolgálat szakembere a problémával küzdő tanulóval kapcsolatba kerüljön.

Lehetséges eljárások a tanórai differenciálás, tanórán kívüli felzárkóztatás során:

- speciális, egyénre szabott feladatokkal bízunk meg,
- személyes beszélgetéseket folytatunk,
- gyakrabban ellenőrizzük,
- sikerélményhez juttatjuk,
- stressz helyzeteit, kudarcait igyekszünk csökkenteni,
- képességeihez mért egyéni követelmények elé állítjuk,
- egyéni ráhatás alkalmazása,
- szülői ráhatás igénybevétele.

2.6.5. Az esélyegyenlőséget, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Diákjaink szociális helyzete eltérő, számos közülük apróbb-nagyobb környezeti, anyagi, érzelmi problémával küszködik. A szociális és kulturális hátrányok nagyobb részt az etnikai kisebbséget, a cigányságot jellemzik, illetve azokat a tanulókat, akiknek az anyagi-kulturális helyzete sokban hasonlít az etnikuméhoz. Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű, de különösen a szociális hátrányban lévő tanulók képességeinek kibontakoztatásában.

Ehhez először minden esetben konkrétan elemeznünk kell azokat a károsan ható tényezőket, amelyek hozzájárulnak a hátrányos helyzet kialakításához.

Ilyenek lehetnek:

a) a családi mikrokörnyezet

- a család gazdasági helyzetéből adódó lakásviszonyok,
- a túlságosan alacsony, egy főre eső jövedelem,
- a kulturális helyzet (szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra megbecsülésének hiánya, az önművelődés lebecsülése),
- családi hagyományok (hagyományokon alapuló kapcsolatok a családon belül és kívül, erkölcsi, szociális hagyományok, nevelési hagyományok),
- a család élete, a családtagok magatartása, kevés közös élmény a szülőkkel, helytelen nevelési módszerek, a szülők kifogásolható erkölcsi magatartása, az iskola munkájának lebecsülése, rendezetlen életmód.

b) családi házon kívüli környezet

- az utca, lakóövezet negatív hatásai,
- helytelen viszony, kapcsolat, kifogásolható magatartású és erkölcsű gyerekcsoportokkal, felnőttekkel.

c) iskolai környezetben

- az oktatási intézmény hiányos tárgyi, személyi ellátottsága,
- az iskolába naponta távolról való bejárás,
- helytelen nevelői magatartás,
- rossz tanár-diák viszony,
- a tanulók értékelésének, minősítésének merev módszerei,
- a tanulók nem megfelelő helyzete a különböző közösségekben,
- a tanulók egyes képességeinek kibontakozását gátló tényezők.

A legtöbb törődést a hátrányos helyzetben lévő tanulók igénylik. A kedvezőtlen, néha veszélyeztetett helyzetet előidéző okok közt főként anyagi nehézségek szerepelnek (a gyermekét, gyermekeit válás, korai halálozás, különélés miatt egyedül nevelő szülő; beteg, rokkant anya vagy apa; rendszeres gyógyszeres kezelésre vagy orvosi ellátásra szoruló szülő vagy gyermek; munkanélküliség; három-négy eltartott gyermek a családban).

Iskolánk kiemelt feladatnak tekinti a szociális hátrányok enyhítését. Ennek érdekében feltérképezzük a szociális hátrányokkal küzdő fiatalokat, igyekszünk megismerni problémáikat.

A szociális hátrányok enyhítésére a következő tevékenységi formákat alkalmazzuk:

- Az intézményben tilos a hátrányos megkülönböztetés (bármiféle okból), továbbá minden olyan különbségtétel, kizárás, korlátozás vagy kedvezés, amelynek célja vagy következménye az egyenlő bánásmód megszüntetése vagy akadályozása.

- Az esélyegyenlőség javításában előrelépést jelent a jelen szakmai programba foglalt modulrendszerű, kompetenciaalapú oktatás bevezetése, mint az élethosszig tartó tanulás fontos eleme.
- Az osztályfőnöki munkában, a szülőkkel való kapcsolattartás során kiemelt figyelmet fordítunk a szociálisan hátrányos helyzetű tanulókra, hogy ezáltal csökkenjen az iskolából idő előtt kimaradók száma.
- Minden tanévben a jogszabályok által előírt feltételeknek megfelelő tanulók megkapják a tankönyvtámogatást, ezen felül a rászoruló az iskola könyvtárában folyamatosan hozzáférhetnek tankönyvekhez, szakmai könyvekhez.
- Az ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket, azokról a rászoruló tanulókat tájékoztatja, elkészítésükben segít, és a pályázatokat a meghirdető intézmények felé továbbítja.
- Közreműködünk a tanulók anyagi helyzetét javító pályázatok elkészítésében.
- Szoros kapcsolatot tartunk a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- Minden pedagógusnak kötelessége az is, hogy a tanuló emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.

2.6.6. Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Iskolánk az Alapító Okirata szerint felvállalja a sajátos nevelési igényű tanuló integrált oktatását, nevelését is.

E körben beiskolázhatók:

- az enyhe fokban értelmi fogyatékosok, valamint
- az egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók.

A különleges bánásmódjuknak megfelelő ellátást a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 47.§-ai szerint, a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani.

2.7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.

A tanulók nyílt és őszinte vélemény-nyilvánításának elemi, de legfőbb fóruma az osztályfőnöki óra legyen!

A tanulóknak az ENSZ Gyermeki Jogok Egyezménye, a Köznevelési Törvény előírásai, az iskolai SzMSz és az iskolai Házirend által szabályozott lehetőségeken belül van joga az iskolai életét alakítani. Ennek szervezeti kerete a Diákönkormányzat. A Diákönkormányzat az iskolai demokrácia, önkormányzatiság és önigazgatás, állampolgári technikák gyakorlásának színtere.

Működése

- Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait annak választott képviselői érvényesítik.
- Az iskolai diákönkormányzat a magasabb jogszabályokban megfogalmazott jogkörrel rendelkezik.
- Tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint folytatja.
- Az iskolai diákönkormányzat munkáját segítő nevelőt a diákönkormányzat vezetőségének javaslata alapján, a nevelőtestület egyetértésével az igazgató bízta meg.

A diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket az intézmény igazgatója biztosítja.

Az **osztálytitkárok** alkotják a **Diáktanácsot**, amely az iskola diákönkormányzatának (DÖK) legfőbb szerve. Az osztálytitkárokat az osztályképviselő helyettesítheti a tanácsban.

A **Diáktanács** tagjai közül egyszerű többséggel megválasztja az **elnököt** és az **elnökhelyettest**, valamint dönt saját működéséről. A tisztségviselők köre választható, ezt és feladataikat a diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza. A diáktanácsot az elnök képviseli.

A diáktanács éves programjában meghatározott éves diákközgyűlésen (küldöttközgyűlés) az intézmény igazgatója tájékoztatja a diákképviselőket a tanulókat érintő kérdésekről. A Diákközgyűlés osztályonkénti 2 fő diákképviselőből áll, osztálytitkárból és az osztályképviselőből. A diákképviselőket a tanév első osztályfőnöki óráján választják meg, legkésőbb szeptember 20-ig.

A diákközgyűlésen részt vesz az intézmény igazgatója, a diákönkormányzat munkáját segítő tanár, az osztályok delegáltjai.

Az intézményi diákönkormányzat elnökségének feladatai:

- a tanulói érdekképviselő biztosítása,
- közreműködés a házirend elkészítésében,
- jelenlét és véleményalkotás a fegyelmi eljárás során,
- évenként legalább egy diákközgyűlés összehívása az iskola igazgatójának közreműködésével,
- a diákügyelet segítése,
- szabadidős sport- és kulturális élet irányítása,
- a tanulói ifjúság tájékoztatása az aktuális kérdésekről,
- a működéshez biztosított anyagi eszközök célszerű felhasználása,
- aktív közreműködés a versenyek, rendezvények szervezésében és lebonyolításában, a problémás tanulók segítése,
- a pedagógiai program megismerését követően tájékoztatást adjon az abban foglaltakról,

- hasson oda, hogy a tanulóifjúság fegyelmezett magatartásával, képességeinek megfelelően tegyen eleget tanulmányi kötelezettségének,
- törekedjen a környezet védelmére, óvja és szépítse közvetlen környezetét, és ennek fontosságára hívják fel társaik figyelmét,
- törekedjenek arra, hogy a kulturált magatartás követendő legyen, ítéljék el a durvaságot.

A diákönkormányzat dönt

- a nevelőtestület véleményének meghallgatása után saját működéséről, szerveinek hatásköréről,
- szerveik, tanulói tisztségviselőik (delegáltjaik, képviselőik) megválasztásában és visszahívásában,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A DÖK egyetértési jogot gyakorol

- a házirend megállapításakor,
- a tanulók jutalmazásának és fegyelmezésének elveiben,
- a tanulókat érintő együttműködési szerződések kötésénél,
- iskolai versenyek, vetélkedők meghatározásában,
- az ifjúságpolitikai célokat szolgáló anyagi eszközök felhasználásában,
- a tanév helyi rendjének és a munkaterv meghatározásakor a tanulókat érintő programok tekintetében,
- a Szervezeti és Működési Szabályzat elfogadásakor a tanulókat érintő kérdésekben,
- a tanórán kívüli foglalkozások szervezeti formái, rendje és időbeosztása tekintetében,
- az iskolai hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatokban,
- az iskola létesítményeinek és helyiségeinek használati rendjében,
- a diák-önkormányzati szerv részére helyiség biztosításában, illetve megvonásában.

A DÖK véleményezési, javaslattételi jogot gyakorol

- az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A Diáktanács képviselői minden esetben meghívást kapnak azokra a vezetőségi és nevelőtestületi értekezletre, amelyeknek témái között a tárgy szerint egyetértési vagy véleményezési jogkörrel a diákönkormányzat is érdekelt, illetve ha a diákmozgalmat, valamint a tanulók élet- és munkakörülményeit érintő kérdéseket tárgyalnak.

2.8. A szülő, a tanuló és az iskolai pedagógus együttműködésének formái és továbbfejlesztésének lehetőségei

Egyre nő azoknak a tanulóknak a száma, ahol hiányzik a jó családi légkör, a támogató szülői magatartás, a tágabb környezet elfogadó attitűdje, a kortársközösség pozitív hatása.

Az iskolai oktató-nevelő munka eredményességének feltétele a szülői házzal való kapcsolattartás. A szülő mint az „iskolahasználó”, ha úgy tetszik a „megrendelő” igényei alapvetően meghatározzák az iskolaválasztást. A szülő általában problémáival és panaszaival fordul az iskolához. Gondjainak orvoslása, partnerként való kezelése az együttműködés fontos feltétele. Az együttműködés másik feltétele az, hogy a szülők minél szélesebb körű tárgyilagos tájékoztatást kapjanak gyermekük iskolai előmeneteléről és az iskolában zajló eseményekről.

A gyermekek minél eredményesebb nevelése, oktatása, fejlesztése az iskola és a család közös érdeke. A szülő osztályfőnökön keresztül kapcsolódik az iskolához, így az együttműködésben az osztályfőnöknek kulcsszerepe van.

A mai viszonyok (össztársadalmi hatások, az értékek devalválódása) között különösen fontos, kiemelt szerepe kell, hogy legyen az iskola és a szülői ház, a tanár és a szülő valóságos együttműködésének, az egymással nem ellentétes, a gyerekek számára az egyetértésből adódó biztonság megteremtésének.

Az együttműködés alapja a bizalom, az egymás megbecsülése, egymás munkájának megismerése.

Ezen cél érdekében támogatjuk a Szülői Szervezet működését, amely iskolánkban is létrejött a szülők jogainak érvényesítésére.

Az együttműködés:

- alapja a tanulók iránt érzett közös nevelési felelősség
- megvalósulási formái:
 - a kölcsönös támogatás,
 - a koordinált pedagógiai tevékenység,
- feltétele:
 - a kölcsönös bizalom és tájékoztatás,
 - az őszinteség,
- eredménye:
 - a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

Az együttműködés formáit az előzetesen már vázolt pedagógiai feladatokra építettük és az alábbi két témakör köré rendeztük:

1. A szülők részéről – a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő-segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

2. Iskolánk (pedagógus) – a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- *Összevont szülő értekezlet* (évente 1 alkalommal), ahol a szülők megismerkedhetnek a gyermekeiket tanító szakemberekkel, az iskola vezetésével, elmondhatják problémáikat, kérdéseket tehetnek fel.
- *A szülői értekezletek* (évente 2 alkalommal), ahol az osztályfőnök értékeli az előző időszakot, megfogalmazza a következő időszak feladatait, összegyűjti és továbbítja a szülők észrevételeit a szaktanároknak, illetve az iskola vezetőinek. Rendkívüli esetben a tanulók, a szülők vagy a tanárok kezdeményezésére is összehívható a problémák megoldása érdekében, az osztályban tanító tanárok részvételével.
- *A fogadóórák* (szaktanárok által megjelölt időpontban) lehetőséget adnak a személyes találkozókra, a személyes, egyéni és sajátos problémák megbeszélésére, a tanulók továbbhaladásához és fejlődéséhez kapcsolódó tevékenységek megfogalmazásához.
- Évente két alkalommal „fogadónapot” tartunk, ahol lehetősége nyílik a szülőknek, hogy gyermeke bármely tanárával, szakoktatójával egy időpontban konzultáljon.
- Nyílt napok, nyílt órák szervezése.
- Rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról. Az iskola és a szülők kölcsönösen tájékoztatják egymást a tanulóval kapcsolatos kérdésekről, a közoktatási törvény titoktartási kötelezettséget meghatározó részeinek figyelembe vételével. A tájékoztatás, kapcsolattartás fontos eszköze az *ellenőrző könyv*.
- Írásbeli értesítést küldünk
 - a tanulószobai, korrepetálási lehetőségekről,
 - magatartási, tanulmányi problémákról,
 - igazolatlan mulasztásokról.
- Szóbeli tájékoztatás
 - telefonon,
 - fegyelmi,

- illetve hiányzás esetén az SzMSz-ben szabályozottak alapján.
- Igény szerinti, változatos témájú szakkörök, diákkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat, és lehetőséget biztosítunk a szakmai továbbfejlődéshez.
- Előadások szervezése:
 - nevelési tanácsadó, pszichológus,
 - egészségügyi szakember részvételével.
- Az osztályonként megválasztott 1-1 szülő részt vesz a Szülői Szervezet munkájában, képviseli az osztályt, s általuk a többi szülő is képet kap az egész iskolát érintő feladatokról.
- Ezenkívül a szülők segítenek az osztályprogramok, kirándulások megszervezésében és lebonyolításában. Így az általuk tapasztaltak révén jobban segíthetik gyermekeiket az osztályba és az iskolába való beilleszkedésben, és az elvárt tanulási és viselkedési szint elérésében.
- Pályaválasztási tanácsadás,
- Családlátogatás.

Úgy gondoljuk, hogy a felsorolt lehetőségek és a tanári felelősség, empátia együttes alkalmazása megfelelő keretet teremt egy közvetlenebb szülő-tanár, diák, nevelőtanár kapcsolat megvalósítására.

A tanulóknak ismerniük kell mindazokat a közös törekvéseket, amelyeket a szülői-nevelői közösség elfogadott. Ehhez az IDŐK is (Iskolai Diákönkormányzat) hozzájárulhat olyan javaslatokkal, amely érdekeik és diákjogaik érvényesülését biztosíthatják.

Cél: A diákönkormányzat fóruma legyen a tanulót megillető jogok képviselőjének, gyakorló helye a közösségi élet szervezésének – megélésének, az önálló életvitel során szükséges személyiségi jogok érvényesítésének. Az igazgató felelőssége az IDŐK fentiek szerinti működése feltételeinek biztosításáért.

A szülői ház és az iskola együttműködési lehetőségeinek továbbfejlesztése:

- osztály, család, közös hétvége túrázással egybekötve,
- szaktantárgyakhoz szervezett üzemlátogatás,
- játékos vetélkedők,
- közös rendezvények szervezése szülők és pedagógusok részvételével.

Az együttműködés, a folyamatos információcsere biztosítása céljából tervezzük a digitális napló használatának bevezetését.

2.9.A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga

szabályai

A szóbeli felvételi vizsga

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a beszámoltató vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.

A.) A félévi és tanév végi osztályzat megállapításához **osztályozó vizsgát** kell tenni a tanulónak, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- b) az adott tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen az elméleti tanítási órák 20 %-át, vagy egy-egy tantárgy esetében az adott tantárgy éves összóraszámának 30 %-át meghaladja és emiatt teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, de a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsga letételét;
- c) osztályzatai megállapítását független vizsgabizottság közreműködése révén kéri.

Időpontja: félévkor és a tanév végén az adott félév lezárásának időszakában az igazgató által meghatározott időpontban kell megszervezni.

B.) Osztályozó vizsgának számít a beszámoltató oktatásban szervezett un. **beszámoltató vizsga.**

C.) **Javítóvizsgát** tehet a tanuló, ha

- a) a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott;
- b) az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felrőható okból elkésik, távol marad vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik. Szakmai gyakorlatból a gyakorlati képzés szervezőjének engedélyével tehető javítóvizsga.

Időpontja: augusztus 15 – 31 között az igazgató által meghatározott időpontban.

D.) **Pótlóvizsgát** tehet a tanuló, ha

- a). vizsgáról neki fel nem rőható okból elkésik, távol marad,
- b) a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Időpontja: az igazgató által meghatározott bármely időpontban, ha annak feltételei megteremthetők.

A tanulmányok alatti vizsgák általános szabályai:

- Független vizsgabizottság előtt, vagy abban az iskolában tehető, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

- A tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.
- Legalább 3 tagú vizsgabizottság előtt kell letenni, tagjait az igazgató bízza meg.
- A vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három írásbeli vizsgát, illetve szóbeli vizsgát 3 tantárgyból lehet megszervezni.
- Az igazgató vizsgaszervezéssel kapcsolatos, valamint a vizsgabizottság elnökének lebonyolítással kapcsolatos feladatait, a vizsga lebonyolításának szabályait, az írásbeli és szóbeli vizsga rendjét, a szabálysértés elkövetésekor követendő előírásokat a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 2012. évi EMMI rendelet határozza meg.
- Sajátos nevelési igényű és BTM-es tanuló kérésére
 - a) az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
 - b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használják,
 - c) a 30 perc gondolkodási időt legfeljebb 10 perccel meg kell növelni,
 - d) írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
 - e) a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

A vizsgaszabályzat hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozattal osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az alkalmassági vizsga

Az iskolánkba történő felvétel feltétele az egészségügyi alkalmassági előírásoknak való megfelelés.

Az egészségügyi alkalmasság annak az orvosi szakvéleményre alapozott megállapítása, hogy a szakképzésbe bekapcsolódni szándékozó személy testi adottságai, egészségi és pszichikai állapota alapján képes önmaga és mások veszélyeztetése nélkül a választott szakma szerinti tevékenység, foglalkozás gyakorlására és a szakmai vizsgára való felkészülésre.

A választott szakmára vonatkozó alkalmassági vizsgálatot az iskolába való beiratkozást megelőzően az iskola alkalmazásában álló ifjúsági orvos végzi el.

Az alkalmassági vizsgálat helyéről és idejéről a felvételt nyerő tanulók részére a felvételi döntésről szóló határozatban küldünk tájékoztatást.

A felvételi szóbeli vizsga

Az iskola felvételi szóbeli vizsgát nem tart!

2.10. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskolai rendszerű szakképzés keretében iskolánkban a tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beiratás napján jön létre.

A felvétel:

Iskolánkba az általános vagy a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehető fel a tanuló, mely eljárást a középfokú intézmények felvételi információs rendszerén (KIFIR) keresztül kell lebonyolítani. A beiskolázásra kerülő szakmákat, a szakmánkénti létszámokat, valamint a felvételi követelményeket és az eljárás rendjét tartalmazó tájékoztatót az iskola honlapján és a KIFIR rendszerében október 31-ig tesszük közzé.

A felvétel feltételei:

- az általános iskola 8. évfolyamának eredményes teljesítése és
- a választott szakmára előírt egészségügyi alkalmasság, melynek vizsgálatát a beiratkozás előtt az iskola alkalmazásában álló ifjúsági orvos végzi.

A felvételi eljárás rendjét és menetét a mindenkori tanév rendjéről szóló miniszeri rendelet határozza meg. Az iskola sem írásbeli, sem szóbeli felvételi vizsgát nem tart! A felvételi kérelmek elbírálása az általános iskola 8. évfolyama félévi tanulmányi eredményének rangsora alapján a KIFIR javaslata figyelembe vételével történik.

Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében az adott szakmára felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült csak betölteni, rendkívüli felvételi eljárást kell kiírni.

A tanulmányi területekre integrált képzés keretében enyhén értelmi- és beszéd fogyatékos, valamint beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók is jelentkezhetnek. A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni sorrendben:

- a baptista felekezethez tartozó vagy
- baptista fenntartású iskolából érkező,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót
- akinek a lakó,- illetve tartózkodási helye Szombathelyen van.

Az átvétel:

Iskolánk rendkívüli esetekben, év közben történő belépés fogadására is nyitott, ezekben az esetekben a fogadott tanuló előképzettségétől függően egyedileg dönt.

Az iskolánkba történő átvételre jelentkezők az iskola által rendszeresített jelentkezési lap kitöltésével és beadásával jelezhetik átvételi szándékukat.

A szakmai képzés teljes időszakában bármely évfolyamon kérheti átvételét az a tanuló, aki azonos típusú szakiskola megegyező szakszámú és megnevezésű szakképesítését kívánja folytatni iskolánkban. Ebben az esetben iskolánk szakmai programjának és az átadó iskola nyilatkozatának összehasonlításával az iskola igazgatója az érintett szaktanárok meghallgatásával dönt a különbözeti vizsga letételének szükségességéről.

Más típusú középfokú iskolából vagy azonos típusú szakiskola más irányú szakképesítése esetén átvétel csak a 9. évfolyam I. félévének lezárásáig engedélyezhető. A tanuló átvétele már megkezdett szakmai képzésbe csak akkor lehetséges és engedélyezhető, ha a vonatkozó szakmai program minden tantárgyi követelményét a tanuló az igazgató által megadott időpontig teljesítette. A különbözeti vizsga megszervezéséhez a tantárgyi pontos követelményeket az iskola igazgatója határozza meg a tantárgyakkal érintett szaktanárok véleményének megkérdezését követően a gyakorlati képzőhely vezetőjének javaslatára.

Minden más esetben, illetve a különbözeti vizsga sikertelensége esetén a tanuló átvételére csak a 9. évfolyam újrakezdésével kerülhet sor.

2.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Egy friss kutatási eredmény szerint hazánkban baleset esetén mindössze minden hatodik ember tud vagy mer segíteni a sérülteken, a bizonytalanság pedig még nagyobb visszatartó erőt jelent, mint az elsősegély-nyújtási ismeretek hiánya.

2013-tól az új Nemzeti alaptanterv minden iskolában kötelezően bevezeti az elsősegélynyújtás oktatását. A tanterv szerint a 7. és 8. évfolyamon az alapfokú ismereteket kell elsajátíttatni a diákokkal, illetve balesetek elemzésével a közlekedési veszélyekre is fel kell hívni a figyelmüket, középiskolában pedig már az újraélesztés is követelményként szerepel.

Ugyanakkor be kell látni, hogy az elsősegély-nyújtás viszonylag fehér terület az általános iskolából kikerülő diákok körében is. Elsősorban csak azok a tanulók rendelkeznek némi alapismeretekkel, akik szervezeten, esetleg szakkör formájában foglalkoztak a témával. Ezért a középiskolában szinte alapfokon kell kezdeni az elsősegély-nyújtást. El kell érni, hogy a konkrét ismereteken túl a projekt fejlessze tanulóink problémafelismerő-képességét, gyors és szakszerű tájékozódó, cselekvő, valamint döntéshozó képességét, empátiáját.

A Nemzeti alaptanterv útmutatása szerint ki kell dolgozni az elsősegély-nyújtási alapismeretek foglalkozási terveit. A szakiskolai óraterv az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítására nem biztosít tantárgyi keretet, sem önálló óraszámokat. Tudomásul kell venni, hogy ez is a nevelőtestület minden tagjának közös feladata, de meghatározó szerepe van az

osztályfőnököknek, a biológia és munkavédelemi ismereteket oktató pedagógusoknak és nem utolsósorban a gyakorlati oktatást végző szakoktatóknak. Elsősorban e területeken kell kidolgozni a tematikát, felkutatva hozzá a közreműködő szakembereket.

„Szombathely a segítség városa!” Ezzel a szlogennel indított kampányt a város polgármestere és képviselő testülete, hogy a város iskoláinak tanulói és pedagógusai, valamint minél több gazdálkodó szervezet dolgozója sajátítsa el és szükség esetén alkalmazza az újraélesztés gyakorlatát. Iskolánk nem zárkózik el a kezdeményezéstől.

3. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

3.1 A választott kerettantervek

Iskolánk az alapfeladata szerint a szakképzési feladatait időben változónak, változtathatónak tekinti. Tudjuk, hogy megfogalmazott céljainknak csak akkor tudunk hatékonyan megfelelni, ha megkülönböztetjük egymástól:

- a ma kínált szakmastruktúrát,
- a tervezett, azaz a belátható jövőben kínálható, megvalósítható képzéseket,
- az alapfeladat szakmacsoportjaiba tartozó, a jövőben igényelt, megteremthető feltételrendszert igénylő szakképesítéseket.

3.1.1. Az alkalmazandó kerettantervek és központi programok:

2013. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv. szerint indításra kerülő képzések esetében már alkalmazni kell a 23/2013. (III.29.) EMMI rendelettel módosított, az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelettel kiadott és jóváhagyott közismereti kerettanterveket, valamint a 27/2012. (VIII.27.) NGM rendelettel kiadott szakmai és vizsgakövetelményekhez kapcsolt központi programokat.

A komplex műveltségterületeket tartalmazó, az EMMI által jóváhagyott **szakiskolai** kerettantervek megnevezése:

Fajtai:

- kommunikáció – magyar nyelv és irodalom (nyelvtan, irodalom, művészetek, média ismeret – kommunikáció),
- idegen nyelv,
- matematika,
- társadalomismeret,
- természetismeret (biológia, fizika, kémia, természetföldrajz)
- testnevelés és sport,
- osztályközösség – építés (életvitel, etika, egészségtudatosság, fenntartható fejlődés, életpályatervezés).

Érvényes 2013. szeptember 1-től, felmenő rendszerben

3.1.2. Kifutó képzésben a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. módosított 27. §. (4) bekezdés szerinti „előrehozott szakiskolai szakképzés kerettanterve” és a 32/2011. (VIII.25.) NGM rendelettel kiadott szakmai és vizsgakövetelményekhez kapcsolt központi programok:

A kompetencia-területek szerinti kerettantervek:

- anyanyelvi,
- idegen nyelvi,
- matematikai,
- történelem állampolgári,
- természettudományos,

- digitális (informatikai),
- művészeti,
- tanulás (osztályfőnöki),
- testnevelés.

Érvényes még a kifutó 2/10 évfolyamra 2015. augusztus 31-ig.

3.1.3. Kifutó képzésben az előbbieket szerinti „előrehozott szakiskolai szakképzés kerettanterve” és az 1/2010. (II.15.) NGM rendelettel kiadott szakmai és vizsgakövetelményekhez kapcsolt központi programok.

A kompetencia-területek szerinti kerettantervek:

- anyanyelvi,
- matematikai,
- történelem – állampolgári
- digitális (informatikai)
- tanulás (osztályfőnöki)
- testnevelés.

Érvényes még a 2013/2014. tanévben kifutó 3/11 évfolyamra 2014. augusztus 31-ig.

Jogszabályi meghatározás szerint a folyamatban lévő képzéseket a megkezdésükkor hatályos szakmai és vizsgakövetelményekhez megállapító rendelet alapján kell befejezni.

3.2. Óratervek. A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások.

Az általunk választott (kötelezően alkalmazandó) szakiskolai közismereti kerettantervek által meghatározott óraszámok maximális kihasználtsággal határozzák meg a tanulók heti leterhelését. A kötelező óraszámok fölött a szabad sávban a bibliaismeret tantárgy tanítását tervezzük.

A 2013/2014. tanévtől a kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozásként a Bibliaismeret – Bibliatörténet tantárgy bevezetését tervezzük, melynek megtanítandó és elsajátítandó tananyagát és óraszámát a fenntartó készíti fel, hagyja jóvá a fenntartása alatt működő iskolák részére. Ezen kívül óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozás szervezését nem tervezzük.

A szakmai kerettantervek szakmai elméleti és gyakorlati tartalma az éves óraszám legalább 90 %-át fedi le. Az időkeret fennmaradó részének (az ún. szabadságnak) a felhasználását a következőképpen tervezzük:

- mindhárom évfolyamon heti 1-1 órát szakmai számításra,
- a 9. évfolyamon heti 0,5 órát, a 10. évfolyamon heti 1 órát szakmai informatika oktatására,
- a fennmaradó óraszámot a táblázat szerinti elosztásban a tantárgyak elméleti ismeretei feldolgozására, elmélyítésére, óraszámainak növelésére fordítjuk.

ÓRATERVEK

3.2.1. Óratervek a 23/2013. (III.29.) EMMI rendelettel módosított, az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelettel kiadott szakiskolai közismereti kerettantervek és az NGM által 27/2012. (VIII.27.) számon kiadott szakképzési tantervi ajánlások alapján.

Érvényes: 2013. szeptember 01-től felmenő rendszerben

Komplex műveltségterület		9. évf.	10. évf.	11. évf.
Kommunikáció-magyar nyelv és irodalom		2	1	-
Idegen nyelvi		2	2	2
Matematikai		2	1	-
Társadalomismeret		2	1	-
Természetismeret		3	-	-
Testnevelés		5	5	5
Osztályközösség-építés		1	1	1
Szabad sáv		1	-	1,5
KÖZISMERET ÖSSZESEN		18	11	9,5
- SZAKMAI ELMÉLET	Ács	4,5	9	8
	Asztalos	4,5	8	8,5
	Festő	4,5	9	8
	Kőműves	4,5	9	8
- SZAKMAI GYAKORLAT	Ács	10	14	15
	Asztalos	10	15	14,5
	Festő	10	14	15
	Kőműves	10	14	15
Szakmai elmélet és gyakorlat szabadsáv nélkül		14,5	23	23
Szabadsáv		2,5	2	2,5
Szakmai elmélet és gyakorlat összesen:		17	25	25,5
Közismereti és szakmai együtt		35	36	35

a szakmai elmélet óraszámának felosztása:

ACS szakma 34 582 01	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Munka és balesetvédelem	0,5 + 0,5	-	-
- Foglalkoztatás I.	-	-	2
- Foglalkoztatás II.	-	-	0,5 + 0,5
- Szakmai ismeretek	1,5	3	3
- Anyagismeret	0,5 + 0,5	2	1
- Szakrajz	1	2	1 + 1
- Építőipari alapismeretek	1	2	0,5
- Szakszámítás	+ 1	+ 1	+ 1
- Szakmai informatika	+ 0,5	+ 1	-
Összesen:	4,5 + 2,5	9 + 2	8 + 2,5

ASZTALOS szakma 34 543 02	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Munka- és balesetvédelem	-0,5 + 0,5	1	-
- Faipari és asztalos komplex ismeretek	3	-	-
- Faipari szakrajz	1 + 0,5	-	-
- Szerkezettan – szakrajz és technológia	-	4	4
- Gyártás előkészítés	-	2	1 + 0,5
- Foglalkoztatás I.	-	-	2
- Foglalkoztatás II.	-	-	0,5 + 0,5
- Gépkezelési ismeretek	-	1	1 + 0,5
- Szakmai számítás	+ 1	+ 1	+ 1
- Szakmai informatika	+ 0,5	+ 1	-
Összesen:	4,5 + 2,5	8 + 2	8,5 + 2,5

FESTŐ, MÁZOLÓ SZAKMA 34 582 04	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Munka és balesetvédelem	0,5 + 0,5	-	-
- Foglalkoztatás I.	-	-	2
- Foglalkoztatás II.	-	-	0,5 + 0,5
- Szakmai ismeretek	1,5	3	3
- Anyagismeret	0,5 + 0,5	2	1
- Szakrajz	1	2	1 + 1
- Építőipari alapismeretek	1	2	0,5
- Szakszámítás	+ 1	+ 1	+ 1
- Szakmai informatika	+ 0,5	+ 1	-
Összesen:	4,5 + 2,5	9 + 2	8 + 2,5

KŐMŰVES, HIDEGBURKOLÓ 34 582 08	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Munka és balesetvédelem	0,5 + 0,5	-	-
- Foglalkoztatás I.	-	-	2
- Foglalkoztatás II.	-	-	0,5 + 0,5
- Szakmai ismeretek	1,5	3	3
- Anyagismeret	0,5 + 0,5	2	1
- Szakrajz	1	2	1 + 1
- Építőipari alapismeretek	1	2	0,5
- Szakszámítás	+ 1	+ 1	+ 1
- Szakmai informatika	+ 0,5	+ 1	-
Összesen:	4,5 + 2,5	9 + 2	8 + 2,5

3.2.2. Óratervezet az „Előrehozott szakiskolai szakképzés kerettanterve” és a 32/2011. (VIII.25.) NGM rendelettel kiadott szakmai és vizsgakövetelményekhez kapcsolt központi programok alapján.

Érvényes: 2015. augusztus 31-ig

Kompetenciaterületek	9. évf.	10. évf.	11. évf.
Anyanyelvi		1	0,5
Idegen nyelvi		1	-
Matematikai		1	1
Történelem állampolgári		1	0,5
Természettudományos		2	1
Digitális (informatikai)		1	1
Művészeti		1	0,5
Tanulás (osztályfőnöki)		1	0,5
Testnevelés		2 + 3	2
KÖZISMERET ÖSSZESEN		11 + 3	7
- SZAKMAI ELMÉLET	Bútorasztalos	7	7
	Kőműves	7	7
- SZAKMAI GYAKORLAT	Bútorasztalos	13,5	21,5
	Kőműves	13,5	21,5
HETI ÓRASZÁM ÖSSZESEN:	Bútorasztalos	31,5 + 3	35,5
	Kőműves	31,5 + 3	35,5

A szakmai elmélet óraszámának felosztása:

BÚTORASZTALOS 33 543 01 1000	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Munka-, tűz- és környezetvédelem		1	-
- Asztalos komplex ismeretek		3	3
- Szakrajz		1	1
- Informatika		-	1
- Vállalkozási ismeretek		-	1
- Gyártás előkészítés		2	1
Összesen:		7	7

KŐMŰVES 31 582 15 1000	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Szakmai ismeretek		3,5	4
- Anyagismeret		1	0,5
- Szakrajz		1	1
- Építésszervezés		1	-
- Építőipari gépismeret		0,5	0,5
- Munkajog és vállalkozási ismeret		-	1
Összesen:		7	7

3.2.3. Óratervezet az „Előrehozott szakiskolai szakképzés kerettanterve” és az 1/2010. (II.15.) NGM rendelettel kiadott szakmai és vizsgakövetelményekhez kapcsolt központi programok alapján.

Érvényes: 2014. augusztus 31-ig.

Kompetenciaterületek		9. évf.	10. évf.	11. évf.
Anyanyelvi				0,5
Idegen nyelvi				-
Matematikai				1
Történelem állampolgári				0,5
Természettudományos				-
Digitális (informatikai)				1
Művészeti				-
Tanulás (osztályfőnöki)				0,5
Testnevelés				2
KÖZISMERET ÖSSZESEN				5,5
- SZAKMAI ELMÉLET	Kőműves			8,5
	Festő			7,5
	Ács			8,5
- SZAKMAI GYAKORLAT	Kőműves			21
	Festő			21
	Ács			21
HETI ÓRASZÁM ÖSSZESEN:	Kőműves			35
	Festő			34
	Ács			35

A szakmai elmélet óraszámának felosztása:

ÁCS, ÁLLVÁNYOZÓ 33 582 01 1000	9. évf.	10. évf.	11. évf.
KŐMŰVES 31 582 15 1000			
- Munka-, tűz- és környezetvédelem			1
- Szakmai ismeret			2
- Anyagismeret			1
- Szakrajz			1
- Szakmai számítások			1
- Építésszervezés			0,5
- Építőipari gépismeret			0,5
- Kitűzések, mérések			0,5
- Vállalkozási ismeretek			1
Összesen:			8,5

FESTŐ, MÁZOLÓ 33 582 04 1000	9. évf.	10. évf.	11. évf.
- Munka-, tűz- és környezetvédelem			1
- Szakmai ismeret			2
- Anyagismeret			1
- Szakrajz			0,5
- Szakmai számítások			1
- Építésszervezés			0,5
- Építőipari gépismeret			0,5
- Vállalkozási ismeretek			1
Összesen:			7,5

A kötelező óraszámom felül finanszírozható órakeret:

Osztály	Szakma megn.	Heti órasz	Ebből		Kötelezőn felüli óraszámok															A +S Összesen
					Csoportbontások															
			Gyakorlat	Elmélet	Bibliatörténet	Testnevelés	Tömegsport	Szakmai számítás	Tehetségd ozás	HH felzárkóztatás	BTM difejlesztés	Informatika	Kitűzések	Munkavé- delem	Szakmai ismeret	Anyagisme- ret	Szakrajz	Szakszámítás	Összesen	
B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T			
1/9/A	Asztalos	35	10	25			2		1	1	1	1							6	41
1/9/B	Kőműves	35	10	25			2		1	1	1	1	1						7	42
1/9/C	Festő	35	10	25			2		1	1	1	1							6	41
1/9/D	Ács	35	10	25			2		1	1	1	1	1						7	42
2/10/A	Bútorasztalos	34,5	13,5	21			1	1,5	1	1	1								5,5	40
2/10/B	Kőműves	34,5	13,5	21			1	1,5	1	1	1	0,5	1						7	41,5
3/11	Festő	35	21	14					1	1	1								3	53
	Kőműves											1	0,5	1	2	1	1	1	7,5	
	Ács											1	0,5	1	2	1	1	1	7,5	
	Összesen:	244	88	156	-	-	10	3	7	7	7	6,5	4	2	4	2	2	2	56,5	300,5

Megjegyzés:

- A:** Az egyes évfolyamok – és azon belül szakmák – heti összes kötelező óraszám a szakiskolai kerettantervek és központi programok előírásai szerint.
- B:** A heti kötelező óraszámából a gyakorlati foglalkozásokra fordítandó óraszám. Mivel a szakmai gyakorlat az iskola minden tanulója részére gazdálkodó szervezetnél tanulószerveződés alapján folyik, ezeket az óraszámokat nem az iskola finanszírozza.
- C:** A heti kötelező óraszámából az elméleti órákra fordítandó óraszám.
- D:** Bibliatörténet oktatása – bevezetés felmenő rendszerben 2013. szeptember 1-től a 9. évfolyamon a szabadsáv terhére.
- E:** Testnevelési órák a mindennapos testnevelés felmenő rendszerű biztosításához.
- F:** Tömegsport órák a mindennapos testnevelés, testmozgás biztosításához.
- G:** Szakmai számítás: tanulóink hiányos előképzettsége miatt matematika kompetencia-fejlesztő foglalkozások a szakmai vizsgára való sikeres felkészítés jegyében.
- H-J:** A Knt 27.§. (5) bekezdés szerinti tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, differenciált foglalkozásra fordítandó óraszám.
- K:** Csoportbontás informatika tantárgyból a munkaállomások száma miatt.
- L:** Csoportbontás kitűzések-mérések tantárgyból a mérőeszközök mennyisége miatt.
- M-R:** Csoportbontás az osztály különböző szakmai összetétele miatt szakmai jellegű órákra
- S:** Kötelező órászámon felül finanszírozandó órakeret összesen:
- T:** A + S kötelező és kötelezőn felül finanszírozandó óraszám összesen:

A táblázat és levezetése mutatja, hogy a Vasi Bau Fa- és Építőipari Szakképző Iskola a köznevelési törvényben meghatározott heti időkereten felül többletóra finanszírozására nem tart igényt.

3.3 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

A szakiskolai képzés az általános iskola befejezése után kezdődik, és a tankötelezettség végéig, illetve a középfokú tanulmányok lezárásáig végzi nevelő-oktató tevékenységét. Feladata a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ahhoz szükséges műveltségtartalom biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve felkészítés a munkába állásra.

Mindezek figyelembe vételével iskolánk feladata:

- a korábbi képzési szakaszban kibontakoztatott képességek továbbfejlesztése,
- a készségek és tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása,
- a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, továbbá
- a pályaválasztáshoz kapcsolódó, a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek fejlesztése.

Nevelő-oktató munkánk alapelveit, céljait, feladatait, eszközeit pedagógiai programunk első fejezete tárgyalja, megvalósulásának szabályait pedig a többi fejezet tartalmazza.

3.4 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége

A tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának első lépése a helyzetelemzés. Össze kell gyűjteni a forgalomban lévő tananyagokról szóló információkat. A tevékenységet a tankönyvek, tanulmányi segédletek esetében a tankönyvrendelésért felelős tanár (továbbiakban tankönyvfelelős) végzi, együttműködve az igazgatóval. Rendezik az iskolába érkező tankönyvajánlatokat, tankönyvbemutatókról szóló értesítéseket. Megszervezik a tankönyvbemutatókon való részvételt. Fogadják a tankönyvkiadók referenseit, tájékoztató megbeszéléseket folytatnak velük. A taneszközökre vonatkozó helyzetfelmérést a rendszergazda végzi. Összegyűjti a taneszköz ajánlatokat, a tanárok részéről érkező igényeket. A tanárok megfogalmazzák igényeiket, milyen típusú tankönyvekre van szükség, amelyek leginkább megfelelnek a tanítás-tanulás támasztotta követelményeknek. A helyzetfelmérést a döntési folyamat követi. A konkrét tankönyvek kiválasztásáról – a szaktanárok javaslati alapján – az igazgató előterjesztését követően a nevelőtestület dönt. Az igazgató és a tankönyvfelelős összeállítják a tankönyvlistát.

A tankönyvek és taneszközök, tanulmányi segédletek kiválasztásának szempontjai:

- a kiválasztott tankönyvek illeszkedjenek a helyi tanterv, és a kerettanterv, az adott szakma szakmai és vizsgakövetelményeihez,
- a szakmai tankönyvek biztosítsák egy-egy szakma magas színvonalú elsajátításának lehetőségét,
- ábrákban gazdag, szemléletes legyen, keltse fel a diákok érdeklődését,
- alkalmazkodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz,
- a tankönyvek ára elfogadható legyen, túlzottan ne terhelje a családok pénztárcáját,
- tartalmilag, minőségileg kifogástalan, lehetőség szerint több tanéven keresztül használható legyen,
- a különböző tantárgyak taneszközei és tanulmányi segédletei egymásra épüljenek,
- a tankönyvhöz lehetőleg munkafüzet is tartozzon,
- elsődlegesen a hivatalosan tankönyvvé nyilvánított tankönyvek közül választunk.

Következő lépés a tankönyvek, taneszközök beszerzése. A tankönyvek megrendelőlapjait a tankönyvfelelős, a taneszközök megrendelését a rendszergazda készíti el. A szülők kiadásait feleslegesen növelő segédletek (atlasz, példatár, szótár stb.) célszerű abban a tanévben beszerezni, amikor először kerül használatba. A 9. osztályosok szülei legkésőbb a beiratkozáskor, a felsőbb évesek a tanévnyitó ünnepélyen, illetve a kifüggesztett listán kapnak tájékoztatást a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről.

Az iskola törekszik minél több nyomtatott tartós taneszköz beszerzésére (az iskolai könyvtár számára), hogy ezeket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók használatára bocsáthassa.

A tankönyvek elosztását, az ezzel kapcsolatos adminisztrációs tevékenységet az iskolai tankönyvterjesztő végzi, aki részt vesz a beszerzésben is.

A szaktanárok minden tanévben értékelik a használatban lévő tankönyvek tanítási-tanulási hatékonyságát. Ha szükséges változtatnak a tankönyvlistán. A módosítást iskolai tapasztalatok, illetve a tankönyvpiac bővülése indokolja.

A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi 37.tv.8.§.(4)-(6) bekezdése határozza meg, milyen feladatai vannak az iskolának a tankönyvekkel kapcsolatos kedvezmények biztosítása terén. Az érvényben lévő jogszabály alapján az iskola az alábbi jogcímek alapján biztosítja a térítésmentes tankönyvellátást.

3.5 A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 2012. szeptember 01-től a középfokú iskolák 9. évfolyamában is felmenő rendszerben kötelező jelleggel előírta a mindennapos testnevelés, testmozgás bevezetését. Kötelező megszervezni mindazon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, illetve azokon a napokon (a végrehajtási utasítás szerint), amikor közismereti oktatás folyik. A központilag jóváhagyott óratervek erre mindhárom évfolyamon heti 5-5 órát írnak elő.

Iskolánk minden tanulóját tanulószervezővel foglalkoztat gazdálkodó szervezet. Ennek okán a mindennapos testnevelés megszervezése az elméleti foglalkozási napokra korlátozódik. Az óraterv szerint a heti 5 testnevelési órát heti 3 elméleti tanítási napon kell megtartani. Mivel kötelező óratervi óráról van szó, a testnevelési órák a délelőtti tanítási rend órarendjébe illeszthetők.

Amennyiben a testnevelési órák nem illeszthetők a délelőtti órarendbe és délután tömegsport formájában kerül megszervezésre, akkor legfeljebb heti két óra - egyesületi tagsággal rendelkező, versenyszerűen sporttevékenységet folytató, igazolt sportoló tanuló kérelme alapján - a sportszervezet által kiállított igazolással kiváltható.

3.6 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

A szakiskolai óratervek, illetve központi programok maximális kihasználtsággal határozzák meg a tanulók heti leterhelését, a kötelező óraszámok keretében nem biztosít szabadon tervezhető órakeret, így választható tantárgyak csak a nem kötelező órakeret terhére szervezhetők.

Iskolánk a helyi tanterv, illetve szakmai program alapján szervezi a tanulókat, az egyes évfolyamok, ezen belül az egyes osztályok, az osztályokon belül a szakcsoportok tanítási óráit, melyeket a fenntartó által jóváhagyott tantárgyfelosztásban kell megtervezni. Tantárgyfelosztásunk tartalmaz kötelező tanítási órákat, de nem tartalmaz kötelezően választandó és szabadon választható tantárgyakat.

Az ellátandó alacsony összóraszám miatt alacsony a nevelőtestület létszáma, benne egy-egy tantárgy, vagy szakterület óráinak ellátására nem áll rendelkezésünkre párhuzamos személyi állomány. Mindez kizárja a pedagógusválasztás iskolán belüli lehetőségét is.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozások keretében szervezett szabadon választható tanítási órákra kérelemre felvett tanuló a tanítási év végéig köteles azon részt venni. Erről a tényről – a szabadon

választott tanítási órára történő jelentkezés előtt – a tanulót és a tizennyolc év alatti tanuló szülőjét írásban tájékoztatni kell.

3.7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, formája

A végzett munka értékeléséhez és a diákok fejlődésének nyomon követéséhez elengedhetetlen a rendszeres ellenőrzés és értékelés.

Funkciói:

- folyamatos munkára készíti a tanulókat,
- folyamatos visszajelzést ad a tanárnak az egyes tanulók, illetve az egész csoport (osztály) adott anyagrészből elért tudásszintjéről,
- a tanulók reális önértékelésének, következőképpen a reális pályaválasztáshoz vezető út megtalálásának eszköze.

A tanuló tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését elsősorban annak alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez, figyelembe véve a tanuló képességeit, az adott tárgyban mutatott többletmunkáját.

Törekszünk arra, hogy értékelésünk objektív legyen, kifejezze a tanulók fejlődését, egyúttal további tevékenységre is motiválja őket.

Iskolánkban az értékelés mindhárom fajtáját alkalmazzuk az írásbeli, a szóbeli és a gyakorlati teljesítmények terén egyaránt.

A diagnosztikus értékelés jelentősége igen nagy, ezért fokozott figyelmet fordítunk rá. Fő feladata a tanuló előzetes felkészültségének vizsgálata, továbbá, hogy meghatározza azokat a területeket, amelyekben a tanuló társai közül kiemelkedik, ill. azokkal szemben alulmarad. Ennek különösen a tehetséggondozásban van meghatározó szerepe, de minden tanuló esetében célszerű. A diagnosztikus tesztek nem osztályozzuk.

A formatív értékelés segítő, formáló célzatú, amelyet a tanítási-tanulási folyamat közben alkalmazunk. Az értékelés ebben az esetben nem jelenthet minősítést, nem kell osztályzattá alakítani. Feladata, hogy felhívja a figyelmet a tanítási-tanulási folyamat esetleges problémáira, s irányításra, beavatkozásra adjon lehetőséget a tanuló és a tanár számára egyaránt.

A szummatív értékelés egy-egy nevelési-oktatási szakasz záróaktusa. Célja az összegzés, a záró minősítés. Mivel ebben az értékelési formában a tanulót teljesítményei alapján kategóriákba soroljuk, minősítjük, fontos, hogy pontosak, kidolgozottak és reálisak legyenek az értékelés alapjául szolgáló, tantárgyanként meghatározott követelmények és az elvárt kötelező minimumok. Az egyes tantervekben rögzített tantárgyi követelményeket ismertetjük mind a tanulókkal, mind a szüleikkel.

Az iskolai tudás mérésének általunk alkalmazott formái:

- a tantervben meghatározott témazáró felmérők, dolgozatok,
- az egységes iskolai mérés érdekében egyes tárgyakból a szaktanárok által kidolgozott évfolyamtesztek, dolgozatok,
- szóbeli feleletek,
- házi dolgozatok, feladatok, példamegoldások,
- kiselőadások, (egyéni gyűjtő- és kutatómunka alapján),
- beszámolók (iskolán kívüli tevékenységekről),
- órai munka,
- füzetvezetés,
- manuális tevékenységek,
- fordítás,
- kísérletek,
- versenyek, vetélkedők,
- önálló alkotómunka eredményei.

Ezek aránya, alkalmazása az egyes szakterületeken természetesen a tárgy jellegéből, illetve a tanulók életkori sajátosságaiból adódóan más és más. Bizonyos kérdésekben azonban a nevelőtestület egységes álláspontot képvisel.

Az értékelés alapelvei

Az iskolánk alapelve, hogy a tanuló tudását mérjük és értékeljük, nem azt, amit nem tud.

Legyen: személyre szóló,
fejlesztő, ösztönző jellegű,
tervezhető,
objektív és korrekt,
ne legyen megtorló, fegyelmező jellegű,
egységes követelményrendszerre épülő,
szóbeli és írásbeli értékelés megfelelő arányát biztosító,
félelemmentes légkörű,
kiszámítható, következetes,
nem mindig számszerű.

3.8. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismertetőik számonkérésének rendje

Az előírt teljesítmények teljesítését a tantárgyak jellegének megfelelően a tanulók

- szóbeli felelete,
 - írásbeli munkája vagy
 - gyakorlati tevékenysége
- alapján ellenőrizzük.

Mivel a szakiskolai oktatás-nevelés célja a szakmai vizsgára való felkészítés, ezért arra kell törekedni, hogy az írásbeli munkájuk rendezett és logikusan felépített legyen, szóban pedig választékosan fejezzék ki magukat. A **kifejezőképesség** fejlesztése minden pedagógus feladata.

A tanuló **számonkérésének alapja** a tantárgy jellegétől függően:

- a tanár által közvetített tananyag,
- a házi feladatra épülő ismeretek,
- a tankönyv vonatkozó részei,
- a témához kapcsolódó kötelező irodalom,
- a munkafüzet gyakorlatai,
- a tananyagban előírt szabályok, tételek, eljárások, definíciók önálló alkalmazása.

Értékelés:

- Leíró jellegűek esetében globálisan, előre megadott – tanulók által is ismert – szempontok alapján történik
- Tesztek, számítási feladatok esetén pontozással, javítókulcs alapján történik.

Ezeket a felméréseken szerzett érdemjegyek nagyobb hangsúllyal szerepelnek a félévi és az év végi minősítéseknél, mint az 1-2 óra anyagát magában foglaló számonkéréseké. Ha egy tantárgyat több szaktanár tanít, az érdemjegyet közösen alakítják ki. Ha egy tantárgy több önálló résztantárgyból áll átlagot kell számolni, az ettől eltérő számítási módot előzetesen közölni kell. Ha az egyik résztantárgy egyike elégtelen, akkor a tantárgy minősítése is elégtelen.

A szóbeli és írásbeli feleletek aránya:

A szóbeli vizsgatantárgyak esetében nagyon fontosnak tartjuk a szóbeli feleleteket. A szakszókincs aktív használata, az önálló feleletépítés, a világos és szabatos gondolatközlés készsége csak akkor alakul ki tanulóinkban, ha félévente legalább egyszer értékelhető szóbeli teljesítményt nyújtanak.

Az osztályzatok súlyának mérlegelése:

A témazáró dolgozatok érdemjegye nagyobb súllyal szerepel a tanuló teljesítményének félévi, ill. év végi értékelésében.

- Kétes osztályzat esetén a témazárók döntenek el a fel-, ill. lefelé kerekítést.
- A kerettantervben előírt témazáró dolgozatok számának legalább a felét, de minimum félévente egy dolgozatot minden tanulónak meg kell írnia.

A témazáró dolgozat elégtelen érdemjegye esetén a tanuló lehetőséget kap az egyszeri javításra, ebben az esetben mindkét érdemjegy bekerül az osztálynaplóba.

A félévi és tanév végi – ellenőrzőben, ill. bizonyítványban rögzített – értékelés funkciói:

- félévkor: visszajelzése annak, hogy a tanuló hol tart a tantárgy ismeretanyagának, az abban való jártasságnak az elsajátításában. A félévi osztályzatnak kell kifejeznie azt, hogy a tanulói munka, aktivitás tendenciája megfelelő-e, a képességei szerinti legmagasabb szintű tudás megszerzéséhez vezet-e, visszajelzést kell adnia arról, hogy megtalálta-e a tanuló a tantárgy eredményes elsajátításához szükséges tanulási módszereket;
- év végén: az osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és év végi értékelés összhangban kell, hogy legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, írásbeli és jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

Az értékelés-osztályozás szempontjai a félév, illetve a tanév végén:

- A szakmai vizsgát megelőző évfolyamokon a heti 1 órás tárgyaknál legalább kettő, a heti 2 órás tantárgyaknál pedig legalább három osztályzattal rendelkezzenek a tanulók mindkét félévben.
- A heti több órás tantárgy esetében minden hónapban legalább egy osztályzatot kapjanak a tanulók.

A tanév közbeni teljesítmény értékelése, osztályozása, az osztályzatok dokumentálása:

- A témazáró dolgozatok időpontjáról a szaktanár a megíratás előtt legalább egy héttel köteles tájékoztatni az osztályt.
- Egy nap csak két témazáró dolgozat íratható. A szaktanárnak a dolgozatírás időpontját ennek figyelembevételével kell megállapítania.
- A dolgozatok javításának és kiosztásának határideje tíz aktív munkanap, azaz a következő tanítási ciklus.
- A szóbeli teljesítményt a felelet után azonnal értékeli a szaktanár, és az érdemjegyet beírja az osztálynaplóba.
- Minden osztályzatot (az írásbeli és a szóbeli teljesítményre kapottat egyaránt) az értékelés napján be kell vezetni az ellenőrzőbe. Ennek rendje: a tanuló beírja az osztályzatot az ellenőrzőjébe, majd aláírja a szaktanárral.
- A csoportbontásban tanított tantárgyak esetén az érdemjegyeket az értékelést követően a csoportnaplóba kell bejegyezni.
- Az osztályfőnök negyedévente átnézi az ellenőrzőket, a hiányzó jegyeket a tanulókkal beírja. Az ellenőrzés tényét az ellenőrzőkben aláírásával regisztrálja.
- A tanulók egy írásbeli vagy szóbeli feleletére (magyar nyelv és irodalom kivételével) csak egyetlen osztályzat adható.
- *Számon kérni* csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével (irányításával) hozzájutott.

- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia. A hiányosságok feltárásának célja a további ismeretszerzés, illetve a hiányosságok pótlásának segítése.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, hibák javítására.
- A tanuló teljesítményét mindenkor korrekt módon, az elvárás-képesség-teljesítmény egységében kell *értékelni*.
- Az *értékelés és minősítés* során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy vagy szöveges minősítés mindenkor *a tanuló teljesítményét tükrözze* (és ne az osztályban, csoportban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.

Tanév végi értékelés szempontja:

- Az egész éves munka alapján értékelünk év végén.
- Figyelembe vesszük a tanuló fejlődését – honnan hová jutott el -, és eszerint alakítjuk a végleges jegyét.
- A bizonyítványba kerülő érdemjegyeknél a következőt javasoljuk:
 - alapvetően ne a jegyek számtani középértéke adja a végső jegyet, vegyük figyelembe a tanuló fejlődését, a kezdeti nehézségek leküzdése utáni teljesítményét;
 - az osztályzat fejezzen ki minden olyan tevékenységet, amely a tanuló felkészültségét, fejlődését tükrözi.

Az év végi osztályzat a Nemzeti Köznevelésről szóló törvényben foglaltaknak megfelelően születhet osztályozó vizsga eredményeként. Ekkor az értékelés az adott tanév tantárgyi követelményeinek elsajátítási szintjét jelzi.

Az előbbiektől eltérő, speciális értékelési forma a különbözeti vizsga. A különbözeti vizsgán kapott osztályzat azt jelzi, hogy a tanuló a befogadó csoport (osztály) tudásszint-skáláján milyen helyet foglal el. (pl.: iskola vagy szakmaváltó tanuló esetén).

A bibliaismeret tantárgy értékelése

A kötelezően választható bibliaismeret tantárgy értékelése során fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív visszajelzést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanulók elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatokat adjunk, nem legyen kötelező házi feladat. A memoritereket is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódhatunk, vagy projekt feladatokat adhatunk, s a projektmunkát értékelhetjük a témakör

végén. Azonban ügyelnünk kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséget követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.

Az érdemjegyek, osztályzatok kialakítása a humán tantárgyak értékelési metódusát kövesse.

3.9. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb elérésére.

Az otthoni felkészülés szerepe:

- A tanórákon tanult ismeretek bevésése, azok gyakorlatban való alkalmazása.
- A következő tananyag egység vagy tanóra előkészítése.
- Az összefüggések felismerésének gyakorlása.
- A problémamegoldó készség fejlesztése.
- Az önellenőrzés, valamint a saját teljesítmény- és tudásszint reális mérési igényének kialakítása.
- Felkészülés a tanórai számonkérés, a tudásszint-mérés különböző formáira.
- Az önálló ismeretszerzés és – alkalmazás készségének kialakítása tanulóinknál.
- Általában az adott műveltségterület, tantárgycsoport vagy tantárgy céljai között meghatározott készségek és képességek fejlesztése.

Vannak tanulók, akik szeretnek otthon nyugodtan dolgozni. Vannak olyan szülők is, akik elvárják, hogy a gyermek otthon is foglalkozzon tanulmányaival. A szülőket az is joggal érdekli, hogy a gyermek mit tanul az iskolában, és milyen segítségre van szüksége.

A házi feladat szerepe, célja, értelme nem vitatható. A tanulással töltött idő, a házi feladat hozzájárul a tanuló felelősségének, önállóságának, a helyes időbeosztás kialakításához, a tanulás serkentéséhez, vagy a jó eredmények eléréséhez.

A házi feladatokat körültekintően kell kijelölni:

- Legyen egyértelmű.
- Minden tanuló tudja mi a feladata.
- A tanuló terhelése az egyes tantárgyakon belül egyenletes legyen.

- A pedagógus tulajdonítson neki jelentőséget, rendszeresen ellenőrizze és kérje számon.
- A tanuló fogadja el, hogy a házi feladat elkészítése az ő érdekeit szolgálja.
- Sikeresen megoldható legyen.
- A szaktanár közölje elvárásait (pl. a mulasztás következményei stb.).

A házi feladat kijelölésének szempontjai:

- Kapcsolódjon, épüljön az órai munkára.
- Az órán tanultak elmélyítését, begyakorlását, a következő óra előkészítését célozza.
- Fejlessze a tanuló önálló tanulási képességeit.
- A rendelkezésre álló segédletek használatát gyakoroltassa.
- Rendszeres legyen.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli feladatok formája függ az adott tantárgytól és a feldolgozásra szánt témától.

Az otthoni felkészülés formái:

- Az előző tanóra vagy több tanórából álló egység során feldolgozott elméleti anyag megtanulása az iskolai oktatás során tanári irányítással elkészített füzetbeli vázlat, az órán elvégzett feladatok és a tankönyv segítségével.
- Az elméleti tananyaghoz kapcsolódó, a szaktanár által megszabott gyakorló feladatok írásbeli megoldása (kötelező házi feladat).
- Nagyobb, hosszabb felkészülést igénylő, pontos tanári szempontsorral, formai és tartalmi megkötésekkel ellátott írásos feladat (házi dolgozat).
- A szaktanár által ajánlott gyakorló feladatok részbeni vagy teljes elvégzése, önálló, belső motivációjú ismeretszerzés (szorgalmi házi feladat).
- Felkészülés tanórai önálló kiselőadásra szaktanári szempontok és szakirodalom alapján.
- Átfogó komplex ismétlés az eddig tanult elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával és kiegészítésével témazáró nagydolgozat vagy vizsga előtt.
- Vázlatírás.
- Tanári vagy tankönyvi kérdéssorra válaszadás.
- Idegen nyelvi fordítás, szótározás.
- Teszt.
- Fogalmazás.
- Tételkidolgozás.
- Munkafüzetbeli feladatmegoldás.
- Otthoni rajz.
- Számítógépes feladat.

Az otthoni felkészülés ellenőrzése:

- A számonkérés különböző formái, melyeket „Az ismeretek számonkérésének formái” című fejezet tartalmaz.
- A kötelező házi feladat elvégzését osztályszinten az óra elején ellenőrizzük. Ennek funkciója az esetleges problémák megbeszélése, a jó megoldások elismerése, kiemelése. Ha a tanuló a kötelező házi feladatot nem készítette el, azt a szaktanár által meghatározott határidőre pótolnia kell, vagy a házi feladat anyagából, tudásáról a tanórán kell számot adnia. Egyéb esetben ezt a tanulói teljesítményformát nem osztályozzuk, csak szóban értékeljük.
- A házi dolgozat értékelésének elvei megegyeznek az órai írásbeli számonkéréssel.
- Ajánlott házi feladatot, szorgalmi feladatot, kiselőadást csak abban az esetben osztályozunk, ha azt a tanuló külön kéri, illetve ha annak nehézségi foka megfelel a tantárgy követelményszintjének, szóbeli értékelést azonban minden esetben adunk.

Az otthoni felkészülés koordinációja, elvei:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére/elkészítésére/megtanulására mindenki képes.)
- A feladatok kijelölésénél törekedni kell arra, hogy az otthoni felkészülés időtartama átlagos képességű, rendszeresen tanuló diákok esetén összesen ne haladja meg a napi 2-3 órát. Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Az órarend összeállításánál – az objektív lehetőségek figyelembe vételével – a nagyobb és kisebb otthoni felkészülést igénylő tantárgyak tanítási napok közötti egyenletes elosztására törekszünk.
- Tanév elején az osztályfőnök órarendelemzés alapján javaslatot tesz a tanulóknak otthoni felkészülésük egyenletes heti elosztására. Javaslatát a szülőkkel is egyeztetni.
- A napi összes maximális felkészülési idő figyelemmel kísérése az osztályban tanító szaktanárok, szülők és az osztály tanulmányi felelőségének jelzései alapján az osztályfőnök feladata.
- Ha az osztályfőnök tudomására jut, hogy valamelyik tantárgynál olyan hirtelen, és elkerülhetetlen feladatmennyiség-növekedés következik be, amely a napi összes maximális felkészülési időt 3 óra fölé növelné, a feladatok átmeneti mérséklése érdekében konzultációt kezdeményez más, az osztályban tanító szaktanárokkal.

- A hétvége pihenésre fordíthatósága érdekében pénteken csak annyi feladatot adunk ki, amelynek mennyisége nem haladja meg egy átlagos hétköznap terhelését. Ugyanígy járunk el hosszabb tanítási szünet esetén is.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát *önként vállalta*.

3.10. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló tanév végi osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló- és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani. A javasolt év végi osztályzatokat a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus az osztályfőnök és a gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Mivel iskolánk tanulóinak gyakorlati képzését nem iskolánk végzi, a tanuló félévi és év végi osztályzatát a gyakorlati képzés szervezője állapítja meg, de a nevelőtestület dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről, szakmai vizsgára bocsátásáról.

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a tantárgyi és a gyakorlati képzés követelményeket az adott évfolyamon a tanév végén sikeresen teljesítette, azaz a továbbhaladáshoz szükséges legalább „elégséges” osztályzatot minden tantárgyból megszerezte. Feltétele még a magasabb évfolyamra lépésnek, hogy a tanuló a 9. és 10. évfolyamok szorgalmi időszakán kívül teljesítendő nyári összefüggő szakmai gyakorlatát elvégezze.

A magasabb évfolyamba lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie

- minden tantárgyból, ha az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- ha magántanuló volt,
- minden vagy adott tantárgy/ak/ból, ha a tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen az elméleti vagy a gyakorlati tanítási órák húsz százalékát,
- egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt

éremjeggyel értékelhető. (Megtagadható az osztályozó vizsga letétele, ha az igazolatlan órák száma meghaladja a húsz órát.)

Az igazgató a tanulót mentesítheti a „készségtantárgyak” tanulása alól, ha azt a tanuló egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokolttá teszi. Ebben az esetben az iskola magasabb évfolyamára történő lépés döntés meghozatalakor a mentesítésben foglaltakat figyelembe kell venni.

A magántanulói státust kérelmezni, a kérést indokolni kell a szülőnek. A magántanulók felkészüléséhez az iskola útmutatás nyújt szülői kérés esetén.

Szakértői vagy orvosi javaslat alapján a magántanuló az előírt heti órakeretben iskolai felkészítésben részesül.

Szakmai gyakorlatból akkor lehet javítóvizsgát tenni, ha a gyakorlati képzés szervezője azt engedélyezte.

Négy vagy több tantárgyi elégtelen esetén, valamint ha a tanuló más okból kifolyólag nem teljesítette az évfolyamra előírt követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja, illetve a tanköteles tanuló köteles az évfolyamot megismételni.

A szülő kérelmére a gyakorlati képzés szervezőjének beleegyezésével az igazgató engedélyezheti a sikeresen teljesített évfolyam egy alkalommal történő megismétlését.

Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Javítóvizsga letételével folytathatja tanulmányait akkor is, ha az osztályozó vagy a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül, a válaszadás befejezése előtt távozik.

3.11. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az iskolai, tanórai foglalkozások szervezeti kerete az osztály.

A szakképző osztályok a tanulók különböző szakmákra történő jelentkezésük és felvételük alapján alakulnak ki. Törekvésünk az egy szakmához tartozó tanulókból történő un. homogén osztályok kialakítása. Amennyiben ez a jelentkező és felvételt nyerő tanulók alacsony száma miatt nem lehetséges, ebben az esetben két, rosszabb esetben három szakma tanulóiból szervezzük meg az osztályt.

A tantárgyfelosztás elsősorban a hatályos jogszabályok (köznevelési és szakképzési törvény) valamint a fenntartói utasítások, illetve a helyi tanterv és a szakmai program alapján készül. E dokumentum tartalmazza az adott tanévben az osztályokat, szakmai bontás szerinti tanulócsoportokat, a kötelező és nem kötelező tanórákat, foglalkozásokat, azok óraszámát.

Csoportbontás és elvei homogén, egyszakmás osztály esetén:

- informatika oktatásnál, ha az osztálylétszám meghaladja a munkahelyek számát (20) – névsor szerinti bontással;
- kitűzés és mérés tantárgynál, az eszközök számának függvényében, maximum 15 főig – névsor szerinti bontásban,

Csoportbontás és elvei két- vagy többszakmás osztály esetén:

- az informatika, a kitűzés és mérés, a szakmai számítások, a szakmai munkavédelem, a szakmai ismeretek, az anyagismeret és a szakrajz tantárgyak esetén történik csoportbontás – szakmák szerinti bontással.

3.12. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A mérés célja

Az iskolai testnevelés és sport egészségmegőrző szerepének növelése, népszerűsítése, tudatosítása az iskoláskorú fiatalok körében.

Minden fiatal úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéshez szükséges fizikai fitness szintet elérje és megtartsa.

Az oktatásban eltöltött évek alatt a rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének folyamatos népszerűsítésével el kell érni, hogy minden tanuló – elméletben és gyakorlatban – elsajátítsa azokat az élettani, edzéselméleti, sportági ismereteket, amelyek elegendőek az önálló tudatos, élettanilag hatásos mozgásmennyiség összeállításához és az elkészített napi-heti mozgásprogram elvégzéséhez.

A mérés feladata

Megmutatja a tanulók pillanatnyi fizikai fittségét, lehetővé teszi az egészség szempontjából leglényegesebb fizikai képességek hiányosságainak feltárását. A fizikai fittség ismerete kiindulási alapot ad

- o a terhelhetőség megállapításához,
- o a képességek fokozatos fejlesztéséhez,
- o módot ad összehasonlításokra,
- o lehetőséget a fejlődés folyamatos figyelemmel kísérésére,
- o a fizikailag jól terhelhető, kiváló testi, biológiai, fiziológiai fiatalok feltérképezése az élsportolók kiválasztásához (a közoktatási típusú sportiskolai osztályban)

A mérés hasznossága

Köztudott, hogy a már kialakult krónikus betegségek nagy része, amelyek a lakosság életminőségét meghatározzák, nem gyógyíthatók, ezért költséghatás – hatékonyság szempontjából egyetlen ésszerű megoldás az iskolai oktatásra épített átfogó egészségmegőrző, megelőző program.

A törvény által előírt kötelező mérés a tervezett teljes programnak csak az első része, a kezdete.

A program második részének elvégzését ugyan ma még nem szabályozza törvény, de a továbbiakban is társadalmi szintű erkölcsi és anyagi összefogás kell ahhoz, hogy a gyenge fizikumú miatt kiszűrt, az egészségileg hátrányos helyzetű tanulók számára intézményen belüli felzárkóztató programokat tudjunk biztosítani.

A teljes program megvalósításával az iskolai testnevelés és sport egységes, társadalmi szintű prevenciós stratégiai programként kapcsolódhatna – a jelenlegi igen hátrányos helyzetünk javítása érdekében – más prevenciós programhoz.

A felnövekvő fiatalok egészségi állapotának javítása, a gyenge fizikumú fiatalok felzárkóztatása nemcsak a szellemi-fizikai terhelhetőségük, hanem az önbecsülésük, az önértékelésük, az akaratuk területén is esélyegyenlőséget biztosítana mindenki számára.

A mérés módja

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium által szerkesztett EUROFIT/HUNGAROFIT teszt sor alapján történik. Ez a felmérés az általános fizikai teherbíró-képességet (aerob kapacitást), valamint a mindennapi tevékenységünk során leggyakrabban használt izomsorok erő és erő-állóképességét méri.

A test általános izomerejét, erő-állóképességét 6 motorikus próba alapján értékeljük:

1. Az erő vagy állóképesség mérése: Cooper teszt 12 perces futás.
2. Dinamikus ugróerő, az alsó végtag dinamikus erejének mérése: helyből távolugrás.
3. Dinamikus dobóerő a kar-törzs és a lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: kétkezes labdadobás hátra, fej fölött tömör labdával.
4. A vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérése: mellső fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás, teljes kifáradásig.
5. Csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés térdérintéssel folyamatosan, kifáradásig.
6. Hátizom erő-állóképességének mérése. hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A kapott eredményeket regisztráljuk és a Fitt Soft 2000 programmal kiértékeljük és rögzítjük, majd a tanulóknak nyomtatott formában a rendelkezésükre bocsátjuk, hogy lássák elmaradásukat, illetve fejlődésüket a korábbi eredményükhöz képest.

A mérés szeptemberben és májusban történik és összesített pontértékeléssel zárul.

Általános mérési szempontok

- A fizikai teljesítmény mérését még az Oktatási és Kulturális Minisztérium által készített „Útmutató a tanulók fizikai állapotának méréséhez” c. kiadvány alapján végeztetjük.
- A mérés megkezdése előtt a tanulókat minden esetben szükséges tájékoztatni a mérés céljáról, gyakorlati hasznosságáról és az elvégzendő feladatokról.
- Valamennyi próbát tornateremben, (vagy sportudvaron) tornaruhában – sportöltözetben célszerű végezni, végeztetni.
- A mérést mindig előzze meg az általános és speciális bemelegítés.
- Próbákkal egyszerűen, objektíven mérhető, értékelhető a tanulók fizikai állapota.
- Az általános testi erő, erő-állóképesség mérésére alkalmazott próbák elvégzésekor (minden próbában 3 kísérleti lehetőség megadásával) a legjobb teljesítményt kell nyilvántartásba venni és a megfelelő pontértékeket (a megadott táblázat segítségével) meghatározni.
- Az általános fizikai teherbíró-képesség közös mérése és értékelése során el kell érni, hogy a tanulók elméletben és gyakorlatban is megszerezzék azokat az alapvető élettani, egészségügyi és edzésméleti ismereteket, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a fizikai állapotuk szinten tartásához, szükség esetén fejlesztéséhez, valamint szintjének ellenőrzéséhez.
- A fizikai teljesítmény mérésére, értékelésére alkalmas próbákat legcélszerűbb annak a pedagógusnak végezni, aki a tanulók testi nevelésével foglalkozik.
- A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének fokozatos fejlesztése, mérése, az iskolai testnevelés részévé, kiemelkedő feladatává kell, hogy váljék.

3.13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink a tanítási órákon, a különböző tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken érdeklődésüknek megfelelően kibontakoztathassák képességeiket. Lehetőségeinkhez mérten megadunk minden segítséget, felkészítésük, irányításuk mellett biztosítjuk részvételüket az iskolai, városi, megyei, regionális és országos versenyeken. Átvállaljuk a nevezési díjakat, az iskolai lehetőségek,

valamint különböző szponzorok támogatásával a tehetséges, jó eredményt elért tanulókat a megmérettetésnek megfelelően elismerésben részesítjük.

3.13.1. Az elismerés formái: helyeslés, dicséret, jutalmazás, kitüntetés

A *helyeslés* a legegyszerűbb teljesítményfokozó, gyakran éljük vele.

A *dicséret* legyen megalapozott, életkorhoz alkalmazkodó, és ne maradjon el, ha jogos.

Fokozatai:

- szaktanári, szakoktatói,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi – bizonyítványba is bekerül.

A tanuló tevékenységének elismerésére *jutalom* adható

- egyes tanulónak
- tanulói közösségnek.

Jutalom, díj a hosszabb ideig tanúsított:

- jó tanulmányi előmenetelért,
- példamutató magatartásért és szorgalomért,
- tanulmányi, kulturális és sportteljesítményért,
- közösségi munkáért,
- szakmai és tanulmányi versenyek eredményeiért,
- egyéb irányú munkában kifejtett teljesítményért adható.

Formái:

- oklevél átadása,
- könyvjutalom adományozása,
- tárgyjutalom adományozása,
- pénzjutalom adományozása,
- csoportos jutalomként színház, hangverseny, múzeumlátogatás, kiránduláson való részvétel,
- fenntartói jutalom a tartósan jól teljesítő, illetve kiemelkedő versenyeken elért eredményekért.

Hatásukat fokozhatjuk, ha nagyobb közösség előtt adjuk át.

3.12.2. A magatartás fogalma

A tanuló viszonya az iskola értékrendjéhez, a Házi rendben rögzített viselkedési szabályok betartásának szintjei; a tanuló viszonya társaihoz, tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz.

A *magatartás* nem azonos a *magaviselettel*. A magatartásjegy kialakításában a tartás, a morális tulajdonságok (becsületesség, kudarctűrés, önfegyelem) játsszák a döntő szerepet.

A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartásjegyében kifejezésre jut:

- az iskolába járási fegyelme (a Házirendben meghatározott bizonyos igazolatlan óraszám, amely mellett a tanuló magatartásjegye – ha az egyéb feltételek teljesülnek – lehet példás, jó, változó, rossz);
- társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás, stb.);
- a tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság);
- beszédstílusa, a kulturált magatartás szabályaihoz való viszonya az iskolában és az iskolai szervezésű rendezvényeken;
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás.

3.13.3. A szorgalom fogalma

A tanuló viszonya a tanuláshoz, aktivitás, érdeklődés.

A szorgalomjegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében (aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagy-e kötelező felszerelési tárgyat).

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként),
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),
- a szorgalomjegytől – amennyire lehet – el kell különíteni a magatartásjegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem példás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is.)

3.13.4. A magatartás és szorgalom minősítésének (a jegy kialakításának) formái

Folyamatos minősítés:

- A pedagógusok folyamatosan, rendszeresen, következetesen reagálnak a tanulók megnyilvánulásaira (órán és órán kívüli szervezett foglalkozásokon).
- Kirívó magatartásbeli vétség, illetve a munkamorál feltűnő romlása esetén a szülőket szóban vagy írásban tájékoztatjuk.
- Kiemelkedő teljesítmény (versenyeredmény, rendezvényen való szereplés, szervezőmunkában való részvétel, stb.) jutalma szóbeli és írásbeli dicséret.

Félévi és év végi minősítés, jegy kialakítása:

- a tanuló önértékelésének figyelembe vételével,
- a Diákönkormányzat javaslatot tesz az osztályfőnöknek,
- az osztályfőnök a tanulók, az osztályközösség által elfogadott saját minősítésükre vonatkozó és a szakoktató javaslatát figyelembe véve kialakítja javaslatát,
- az osztályban tanító tanárok testülete megvitatja azt,
- a döntést (vitás esetben szavazás segítségével) az osztályfőnök hozza meg.

Mind a magatartás, mind a szorgalom értékelése a tanulói személyiség alakításának, a tudás megszerzésre irányuló tevékenység segítségének eszköze.

Nem szabad a tanuló magatartását és szorgalmát mereven, a személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni. Semmilyen körülmények között nem megengedett a kollektív büntetés (csoport vagy osztály szintű alulértékelés). Az értékelés nem tükrözhet tanári rokonvagy ellenszenvet. A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés: célja minden esetben a nevelés, a jobbitás, a segítségnyújtás. Amennyiben a szülő nem ért egyet a pedagógusok által kialakított minősítéssel, az osztályfőnököknek (ill. az osztályban tanító bármely tanárnak) törekednie kell a szülő meggyőzésére.

3.13.5. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének kritériumai

Magatartás

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- szívesen tevékenykedik az iskolai közösségért és közösségben,
- annak alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, példás magaviseletével elősegíti, és erre ösztönzi társait is,
- iskolán kívüli magatartása is példamutató,

- helyes és megfontolt vélemény kialakítására törekszik, és azt képes megfelelő formában kinyilvánítani,
- betartja a Házirendet, társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, társaival, szüleivel és általában az emberekkel szemben tisztelettudó, udvarias és figyelmes,
- fegyelmezett, megbízható, pontos és segítőkész,
- megjelenése kulturált, tiszta,
- igazolatlan mulasztása nincs.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, az iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás, a helyes kezdeményezések mellé áll,
- törekszik helyes véleményt alkotni, és megfelelő formában kinyilvánítani,
- a Házirendet és az iskolai együttélés szabályait betartatja,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó és udvarias,
- általában fegyelmezett, segítőkész, pontos és megbízható,
- öltözködése, megjelenése kulturált,
- 1-3 óra igazolatlan mulasztása van.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, gyakran passzív, nincs jó befolyással a közösség alakulására,
- viselkedésével kapcsolatban gyakran kifogás merül fel,
- a Házirendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt, állandó figyelmeztetéssel tartja be,
- nevelőivel, társaival, szüleivel nem mindig udvarias, nem tisztelettudó,
- véleménye elhamarkodott, azt gyakran nem megfelelő formában közli,
- társaival szemben magatartása gyakran kifogásolható, nem segítőkész, gyakran durva, hangoskodó,
- osztályfőnöki, szaktanári intője, 3-tól az egy foglalkozási napig terjedő igazolatlan mulasztásai vannak.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a Házirendet nem tartja be ismételt figyelmeztetések ellenére sem, munkáját hanyagul végzi,
- munkájával és magatartásával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli magatartásával rossz példát mutat társainak, veszélyezteti saját magát és másokat is,
- hibáit nem látja be, felelősségérzete gyenge, véleménynyilvánításában gyakran durva, szándékosan árt a közösségnek,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, szemtelen, nyegle, udvariatlan,
- megjelenése, öltözete kifogásolható,

- fegyelmi büntetése, illetve egy foglalkozási napot meghaladó igazolatlan mulasztása van.

Fontos, hogy a tanuló kifogásolható magatartása ne befolyásolja tantárgyi érdemjegyeit (pl. órai beszélgetésért, késésért stb. ne kapjon szaktárgyi egyest.)

Szorgalom

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- igényli tudása bővítését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját,
- munkavégzése pontos, megbízható és példamutató,
- minden tanóra lelkiismeretesen készül,
- felszerelése mindig hiánytalan,
- munkájában önálló, igényes és rendszeres,
- kötelességteljesítése kifogástalan,
- érdeklődése a tananyagon kívüli ismeretanyagra is kiterjed, egyes tantárgyakban a tananyagon felül is produkál.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- tanulmányi kötelességét teljesíti, az órákra készül,
- rendszeresen és megbízhatóan dolgozik, munkafegyelme jó,
- képességeinek és adottságainak megfelelően teljesít,
- érdeklődése megmarad az iskolai tananyag keretén belül, de ösztönző hatásra többet is teljesít,
- felszerelése általában hiánytalan.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, akinek

- teljesítménye hullámzó, gyakran hiányos, felületes,
- önállótlán, csak utasításra kezd munkához,
- munkavégzését ellenőrizni kell, lazításra hajlamos, munkafegyelme kifogásolható,
- szétszórtság jellemzi, figyelmetlen, pontatlan,
- tanítási órákon általában passzív, a tantárgyak iránt különösebb érdeklődést nem mutat,
- felszerelése többnyire hiányos.

Hanyag érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- képességeihez mérten keveset, vagy semmit nem tesz tanulmányai előmenetele érdekében,
- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el,
- nem törődik kötelességeivel, rendszeresen készületlenül jár el órára,
- érdektelen, közönyös,
- felszerelése nagyon gyakran hiányos,
- (nem feltétlen hanyag a tanuló szorgalma, ha egy tantárgyból megbukik).

3.14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az intézményi esélyegyenlőségi program alapvető feladata, hogy elősegítse a Pedagógiai programban megfogalmazott nevelési, oktatási, képzési célok megvalósulását a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulói csoporton belül. Ennek megfelelően biztosítsa az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését az említett tanulói körben. A megfogalmazott elvek érvényesülése érdekében az intézménynek biztosítani kell a tanórai és a tanórán kívüli szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést. A napi gyakorlat szintjén kell megvalósítani az esélyteremtést, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálását.

A vezetés aktív szerepet vállal az iskola mindennapi életében, és azon dolgozik, hogy a fenti, a küldetésnyilatkozatban és a Pedagógiai és Minőségirányítási Program célrendszerében megfogalmazott stratégiai és hosszú távú célokat ismerjék a munkatársak, s képesek legyenek ezekért együttműködően, felelősséget vállalva, aktívan dolgozni. Ez irányú erőfeszítések eredményeként a dolgozók elkötelezettek, aktívak és motiváltak. Az iskolavezetés és a dolgozók együttgondolkodása eredményeként létrehozták a közös értékrendet megfogalmazó Esélyegyenlőségi Programot, melyben rögzítésre kerültek a szegregációmentes, egyenlő bánásmód alapelvei is.

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések konkrét céljai:

- A beiratkozásnál, de legkésőbb szeptember 30-ig minél több tanulóról derüljön ki, hogy milyen hátrányok sújtják;
- szülők teljes körű tájékozottságának javítása (HH, HHH, SNI meghatározásáról, szakértői lehetőségek, pályázati lehetőségek),
- a szülőkkel való kapcsolattartás erősítése;
- tanításban, ismeretközvetítésben: a korábbi cselekvési tervek, folyamatszabályozások felülvizsgálata, szükség esetén korrekciója;
- a tanulók egyéni fejlesztésének kiemelt fontosságú alkalmazása a hátránnyal sújtott célcsoport esetében;
- újszerű módszerek alkalmazása a napi tanítási gyakorlatban;
- célirányos beiskolázások a kötelező továbbképzések keretében, a hátrányos helyzetűek érdekeinek figyelembe vétele a humán erőforrás-fejlesztésben.

Az esélyegyenlőséget szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos felelősségek:

- Az igazgató felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az Intézményi Esélyegyenlőségi Program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az igazgató felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és

segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

- A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában, illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Az esélyegyenlőséget szolgáló konkrét intézkedések

A közoktatási esélyegyenlőséggel kapcsolatos konkrét intézkedések az intézmény Közoktatási Esélyegyenlőségi intézkedési tervében található meg. A közoktatási Esélyegyenlőségi intézkedési tervben leírt feladatok végrehajtásának értékelésére évente kerül sor. Az értékelés, valamint az évenkénti helyzetelemzés eredményei alapján kell a következő évi Esélyegyenlőségi intézkedési tervet meghatározni.

Az Esélyegyenlőségi intézkedési tervet minden év december 31-ig kell elkészíteni. Az Esélyegyenlőségi intézkedési terv készítésekor az értékelések mellett figyelembe kell venni a tanulók, szülők az elégedettségmérés során a vonatkozó témában megfogalmazott véleményét.

Az esélyegyenlőség megteremtése

Célok:

- a pozitív, öröklött tanulási motívumok megerősítése,
- az esetleges, fejlődést gátló szülői beállítódások enyhítése,
- a tanulmányi téren történő felzárkóztatás,
- a tanuláshoz elengedhetetlen, nyugodt iskolai légkör biztosítása,
- helyes tanulási módszerek, szokások kialakítása.

Tevékenységformák:

- felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások szervezése,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatára épülő beszélgetések,
- a nevelő és a szülők személyes kapcsolatára épülő konzultációs lehetőségek.

3.15. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

3.15.1. Az egészségfejlesztés szemlélete

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével szolgálja

kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel.

Alapelveink

- Elősegítjük a tanulók és a tantestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást;
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és az iskolai egészségügyi szolgáltatásokat biztosítjuk, ezekkel párhuzamosan együttműködünk a helyi közösség szakembereivel;
- Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adunk az egészségfejlesztést és tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan oktatási-nevelési gyakorlatot folytatunk, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók jól-létét és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.

Az iskolai egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó, az egészségi állapotot érintő határokat és ezáltal képessé váljon az egészség megőrzésre, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jól-lét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcélként kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Az egészségfejlesztés következképpen nem csupán az egészségügyi ágazat kötelezettsége, hanem az egészséges életmódon túl a jól-létig terjed.

Az egészségnevelés iskolai feladatai

- Az egészség megvédésére, megedzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása, az egészségvédő lehetőségek sokoldalú bemutatása.
- Megtanítani, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség.
- Motiválja, ösztönözzé a tanulókat az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására közös véleményformálással, támogató tanácsadással is.
- Segítse mind az egészségeseket, mind a betegeket az egészségvédő öntevékenységben, az egészséges életmód kialakításában.
- Minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Adjon ismereteket a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.
- Személyi, tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek az ifjak egészségi állapotát javítják.
- Segíteni kell a diákokat abban, hogy önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.
- Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- Akadályozza meg az iskola a káros függőséghez vezető szokások kialakítását.
- Fordítson figyelmet a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítésre.
- Fordítson figyelmet a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére, legfontosabb szabályaira.
- A pedagógusok mutassanak példát életvitelükkel az egészséges testi, lelki, szociális fejlődéshez.

3.15.2. A környezeti nevelés szemlélete

Napjainkban a világ figyelve a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolának biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítani. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Minden pedagógusnak kötelessége, hogy saját eszközeivel, módszereivel megláttassa diákjainkkal, hogy minden egyes ember környezettudatos magatartása, viselkedése segíti elő a Földünk

globális fennmaradását, felismertesse az egyén felelősségét a természet megóvásában.

A környezeti nevelés célja

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.

A környezeti nevelés feladatai

Megismertetni a diákokkal, a környezetvédelemmel, természetvédelemmel kapcsolatos alapvető fogalmakat, kiemelten kezelni azokat a témákat, amelyek segítik e fogalma (fenntartható fejlődés, kölcsönös függőség a természet és az ember összefüggésében, a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései, állampolgári felelősség, környezettudatos magatartás és életvitel jellemzői, egészség és környezet összefüggések stb.), összefüggések megértését.

Ki kell alakítani a diákokban:

- Az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.
- A környezettel való harmóniára törekvést. Azt az aktivitást, ami lehetővé teszi az egyén cselekvését, hozzájárulását a Föld egészséges (természetes ökológiai) folyamatainak megtartásához, visszaállításához.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzésének igényét.
- A környezettudatos magatartást és életvitelt.
- A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást.
- Aktív cselekvési, együttműködési készséget közvetlen – és tágabb – környezeti értékeink megőrzésére, gyarapítására.
- A környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét.

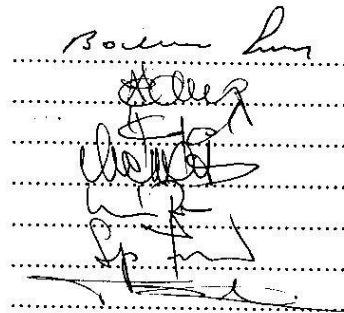
Szombathely, 2013. március 12.

Legitimációs záradék

Alulírottak a szombathelyi Vasi Bau Fa- és Építőipari Szakképző Iskola nevelőtestületének tagjai aláírásunkkal tanúsítjuk, hogy az átdolgozott Pedagógiai Programot megismertük, az abban foglaltakkal egyetértünk, azt a mai napon elfogadjuk.

Szombathely, 2013. március 13.

Bakler Csaba
Hédi József
Kéri András
Mészáros József
Molnár Péter
Sipos Ferenc
Takács Márton

A Pedagógiai Programot jóváhagyom

Szombathely, 2013. március 14.

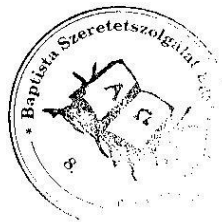

dr. Padányi Zsolt
igazgató

Jóváhagyási záradék

Az intézményfenntartó Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy képviseletében-a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 32.§ (1) bekezdés i pontjában kapott felhatalmazás alapján a - **Vasi Bau Baptista Fa- és Építőipari Szakképző Iskola Pedagógiai Programját jóváhagyom.**

Budapest, 2013. május 30.

Szenczy Sándor
elnök

